VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 138 — Vol. XLIX vuosikerta Sudbury, Ont. Torstaina, marrask. 25 p. 1965 — Thursday, Nov. 25, 1965

Öljytyöläiset voittivat lakkonsa

BC:n työläisten päättävä kanta ja yleislakkosuunnitelma herätti maakunnan hallituksen ja takasi voiton työläisille

Vancouver. — Vaikka he eivät saaneetkaan kaikkia vaatimuksiaan läpi, syyskuusta asti lakossa ja työsulussa olleet B. C:n öljyalan työläiset saavuttivat eilen, vain muutama tunti ennen tänään puoliselta alkavaksi suunnitellun maakunnallisen 48-tuntisen yleislakon alkamista tärkeän voiton ,josta tulevat hyötymään lopulta Canadan kaikki työläiset.

Työläiset voittivat taannehtivasti huomattavan palkankorotuksen kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella, mutta kaikkein tärkein ja uusia latuja aukova voitto oli se, että hallitus tunnusti tämän lakon ratkaisun yhteydessä, jotta automatisointi aiheuttaa vakavan pulman työläisille ja tämän ongelman lieventämiseksi työehtosopimukseen tuli tärkeä "työturva-artikla", minkä mukaan yhtiöiden pitää ilmoittaa työläisilleen 6 kuukautta aikaisemmin kaikista automatisoinnin aiheuttavista työvoimavähennyksistä.

Neuvottelujen ajauduttua umpikujaan, "The Oil, Chemical and Atomic Workers Unioon" kuuluvat öljyalan työläiset lakkoutuivat British Columbian B/A yhtiötä ja Imperial Oil Limitedin yhtä liikettä vastaan British Columbiassa jo viime syyskuussa. Toisaalta työnantajapiirit järjestivät työsulun Pawson Creekin tehtaalla ja Pacific Petroleum Limitedin laitoksilla. Työtaistelu levisi sitten aavikkomaakuntiin, sekä Clarksoniin Ontariossa ja Shell-yhtiön laitoksille Winnipegissä. Yleinen käsitys on, että muiden öljytyöläisten lakot ja työehtosopimusvaatimukset ratkaistaan nyt British Columbiassa hyväksytyn sopimuskaavan mukaan.

Kun lakko jatkui ja maakuntahallitus katseli toimettomana tapahtumain kulkua, niin ammattiyhdistysliikkeen maakunnallinen järjestö, B. C:n työväenliitto päätti järjestää maakunnallisen, 48 tuntia kestävän yleislakon öljytyöläisten puolesta.

Se herätti sos. creditin muodostaman maakuntahallituksen horrostilasta. Vähän ennen yleislakon alkamista maakunnan pääministeri W. A. C. Bennett ja maakunnallinen työministeri Leslie Peterson esittivät välitysehdotuksen, minkä työläiten edustajat hyväksyivät "tärkeänä voittona" heti tunnin kuluttua ja työnantajat kuuden tunnin kuluttua eli vähää ennen tänään puoliselta alkavaksi suunniteltua yleislakkoa.

Nyt hyväksytty sopimus on voimassa kaksi vuotta: huhtikuusta 1965 huhtikuuhun 1967.

Tämän sopimuksen mukaan työläiset saavat ensimmäisen palkankorotuksen (10 senttiä tunnilta) taannehtivasti huhtikuusta alkaen v. 1965, toinen 10 sentin palkankorotus astuu voimaan tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä ja kolmas, 15 sentin palkankorotus huhtikuun 16 pnä 1966.

Nyt hyväksytyn työehtosopimuksen mukaan.

— Yhtiöt ilmoittavat uniolle 6 kuukautta aikaisemmin kaikista työolosuhteiden muutoksista, mihin liittyy jollakin tavalla työläisten lomauttaminen ollen tämä voimassa elokuun 31 päivästä lukien v. 1965.

— Yhtiöt ovat yhteistoiminnassa kaikella tavalla hallituksen kanssa työläisten (ammattitaidon) harjoittamisessa ja uudelleen harjoittamisessa.

Kuka tahansa työläinen, joka joutuu automatisoinnin vuoksi pois työstä, on oikeutettu saamaan työstä eroamispalkkion — viikon palkan kutakin palvelusvuotta kohti, korkeimman määrän ollessa 26 viikon palkka.

Unio korostaa antamassaan lausunnossa sitä, että tämä sopimus tuotti työläisille suuren voiton varsinkin työturvallisuuskannalta katsoen.

USA VETI "VESIPERÄN" OAS-KOKOUKSESSA

Latinalaisen Amerikan maat suhtautuivat jyrkän kielteisesti Washingtonin "rauhanvoimajoukkojen" perustamiseen

Rio de Janeiro. — Yhdysvaltain valtiosihteeri Dean Rusk poistui OAS-maiden edustajain Amerikan valtojen konferenssista saamatta odottamaansa kannatusta Yhdysvaltain ehdotukselle "rauhanvoimien perustamiseksi" niin, että ne voitaisiin lähettää jäsenmaihin (paitsi ei kaiketi Yhdysvaltoihin) kuten äskettäin lähetettiin amerikkalaisjoukkoja Dominikaaniseen tasavaltaan äärioikeiston hallitusta puolustamaan.

Vastauksena Chilen edustajan kielteiseen kantaan, ulkoministeri Rusk sanoi kuitenkin viime sunnuntaina, että huolimatta siitä, mitä toiset jäsenvallat asiasta ajattelevat, Yhdysvallat tulee sekaantumaan — yksin jos on tarpeellista — läntisen pallonpuoliskon maiden puolustamiseen kommunismia vastaan.

Kokous suhtautui kuitenkin myönteisesti Washingtonin tiedonantoon, että USA tulee jatkamaan Edistysliiton avustusohjelmaa latinalaisessa Amerikassa.

Colombia liittyi tiistaina niihin voimiin, jotka ovat kasvavalla voimalla vastustaneet Yhdysvaltain ehdotusta rauhanvoimien muodostamiseksi.

Tämä Amerikan valtojen järjestön (OAS) kokous, missä on edustettuna 19 maan ulkoministerit, jatkuu marraskuun 30 päivään asti. Yleissuurlähettiläs Averell Harriman jäi USAn edustajiston johtajaksi ulkoministeri Ruskin poistuttua paikalta.

Yhdysvaltain ehdotusta rauhanvoimien perustamiseksi arvosteli tässä kokouksessa Chilen, Uruguayn, Meksikon ja Colombian edustajat.

Colombian ulkoministeri Castor Jaramillo Arrubla suositteli, että rauhanvoimien perustamisen asemesta olisi laadittava erikoismääritelmä mikä kieltää nimenomaan toisten jäsenmaiden sisäisiin asioihin sekaantumisen.

Latinalaisen Amerikan maiden demokraattiset piirit pelkäävät, että jos tällaiset rauhanvoimat perustettaisiin, niitä käytettäisiin, ei kommunisteja vastaan, vaan sellaisenkin vallankumouksen estämiseksi, mitä Edistysliittokin pitää tarpeellisena ja suotavana.

Länsisaksalainen diplomaatti kieltää olleensa fasisti

Tel Aviv. — Länsi-Saksan suurlähetystön neuvonantaja Alexander Toeroek matkusti täältä Israelin pääkaupungista Bonniin viikon alussa kun oli esitetty syytöksiä, että hän oli aikoinaan ollut unkarilaisen fasistipuolueen jäsen. Hän ilmoitti matkustavansa takaisin Länsi-Saksan pääkaupunkiin keskustellakseen asiasta Länsi-Saksan ulkoministeriön virkailijain kanssa.

"Toivon voivani todistaa syytöksen perättömyyden", hän sanoi.

"Namusetä" sulki pussinsa suun

Washington. — Yhdysvallat on evännyt pyynnön, että Ghanaan lähetettäisiin $100 miljoonan arvosta ylijäämäruokatavaroita — oletettavasti siksi kun Ghanan presidentti Kwame Nkrumah on arvostellut Yhdysvaltain ulkopoliittista ohjelmaa.

Tämä USAn kielteinen vastaus annettiin sen jälkeen kun Washington oli lähettänyt "jyrkkäsanaisen protestin" Nkrumahin julkaisemasta kirjasta, missä arvostellaan Yhdysvaltain ohjelmia, Yhdysvaltain rauhankorpuksia, USA:n ulkomaiden avustusta ja muita edesottamisia.

Wilson tulee YK:n istuntoon joulukuussa

Lontoo. — Pääministeri Harold Wilson pitää YKn yleiskokouksen istunnon neitsytpuheensa New Yorkissa joulukuun 16 päivänä.

Seuraavana päivänä hän keskustelee monista eri asioista USAn presidentin, Lyndon Johnsonin kanssa joko Washingtonissa tai Johnsonin karjafarmilla Johnson Cityssa.

Mr. Wilsonin Yhdysvaltain vierailu on lyhytaikainen. Hänen ei uskota käyvän Ottawassa.

USA kohtaa nyt Kiinan neuvottelupöydän ääressä

YK:n päätöksen perusteella muodostetaan pieni alustava komitea valmistamaan koko maailmaa käsittävää aseistariisuntakonferenssia

United Nations, N. Y. — Yhdysvaltain oli tiistaina suostuttava äänestystappion välttääkseen siihen, että se liittyy Kiinan kansantasavallan rinnalla "pieneen alkuryhmään, mikä tutkii aseistariisuntaongelman sopimusmahdollisuuksia".

Mikäli tämän alustavan ryhmän toiminta johtaa toivottaviin tuloksiin, se valmistelee viimeistään vuonna 1967 pidettävää maailman aseistariisuntakonferenssia.

YKn 117 jäsentä käsittävä poliittinen komitea päätti äänin 91—0 antaa vahvistuksensa maailmanlaajuisen aseistariisuntakonferenssin järjestämisajatukselle. Ranska pidättyi äänestämästä ja Chiang Kaishekin edustaja kieltäytyi osallistumasta äänestykseen. Muiden jäsenvaltojen edustajat olivat pois paikalta.

Canada äänesti hyväksytyn päätöksen, eli maailmanlaajuisen aseistariisuntakonferenssin järjestämisen puolesta.

Tämä oli ensimmäinen kerta, jolloin Yhdysvallat suostui istumaan Kiinan edustajain kanssa saman pöydän ääreen. YKssa oleva Yhdysvaltain päävaltuutettu Arthur J. Goldberg sanoi, että Washingtonilla on edelleen "varauksia" jättiläiskokoisen aseistariisuntakonferenssin koollekutsumisen tiimoilta.

Mainittuun alustavaan komiteaan pyydettänee edustajia Neuvostoliitosta, Yhdysvalloista, Britanniasta, Ranskasta, Canadasta, Kiinan kansantasavallasta, Intiasta ja joistakin muistakin maista.

Yhdysvallat meni vastahakoisesti virran mukana. Mutta asian käsittelyn yhteydessä tuli yhä selvemmäksi, että jos Yhdysvallat jatkaa vastaan hankaamista, se joutuu yksinään äänestämään "ei", sanovat tarkkailijat.

Washingtonin sanotaan arvelevan, että jos Kiina kieltäytyy osallistumasta mainitun komitean työhön tai jos se osallistuu siihen sabotaasimielessä, silloin USA:lla on mahdollisuus vielä ensi vuonna estää Kiinan saamasta sille kuuluvia jäsenoikeuksia YKssa. Yleisenä käsityksenä kuitenkin on, että nykyisen suunnan jatkuessa, Washingtonilla ei ole ensi vuonna suuriakaan mahdollisuuksia Kiinan pitämisen YKn rivien ulkopuolella.

Jotkut länsimaiset huomioitsijat pitävät tätä poliittisen komitean päätöksen yhteydessä tapahtunutta kehitystä "tärkeänä läpimurtona" USAn suhteissa Kiinaan.

POLIISIT AMPUIVAT NEEKERIN RHODESIASSA

Mustaihoisia pidätetty syytettynä lakkoihin yllyttämisestä; miss Todd saa puhua vielä

Salisbury. — Rhodesian poliisit avasivat tiistaina tulituksen väkijoukkoa vastaan, jonka väitettiin kivittäneen erästä linjaautoa Nipopoma kunnassa Bulawayon lähettyvillä. Eräs tummaihoinen rhodesialainen menetti ammunnassa henkensä. Tämä oli tiettävästi ensimmäinen rotukahakoiden aiheuttama ihmishengen menetys sen jälkeen kun Ian Smith antoi "itsenäisyysjulistuksensa" valkoisen herravallan ikuistuttamisen hyväksi.

Poliisien kerrotaan myös vanginneen noin 50 tummaihoista afrikkalaista joita syytetään työläisten peloittelusta niin, että he yhtyisivät yleislakkoon.

Lisävaikeuksien varalta olivat aseistetut poliisit vartiopalveluksessa jännitystilanteen saadessa jalansijaa muissa kunnissa Bulawayon — **Rhodesian toiseksi suurimman** kaupungin ympäristössä.

Rhodesian entisen pääministerin, Garfield Toddin sievä 22-vuotias tyttö Judith Garfield Todd, saapui lentoteitse Lontoosta, Englannista Saliburyyn ja antoi taisteluhaasteen pääministeri Ian Smithille, joka pitää mr. Toddia liikuntarajoitusten alaisena.

Joutuessaan 100 lehtikirjeenvaihtajan ja valokuvaajan huomion kohteeksi miss Todd sanoi: "Minä suosittelen voiman käyttöä. Mutta minä uskon, että voimaa voitaisiin nyt käyttää ilman verenvuodatusta. Mitä tapahtuu 6 kuukauden kuluttua, sitä en tiedä."

Vaikka miss Todd on aikaisemminkin puhunut "voimakeinojen käytöstä" Smithin yksipuolista itsenäisyysjulistusta vastaan, hän pääsi kuitenkin nopeasti ja vaikeuksitta tullitarkastuksen läpi.

Hänen kerrotaan sanoneen, että talouspakotteet eivät ole riittäviä ja siksi olisi Britannian lähetettävä Rhodesiaan kansojenyhteisön valkoihoisia asevoimia.

Kysyttäessä, että uskooko hänkin joutuvansa liikuntakiellon alaiseksi, miss Todd sanoi toivovansa, että hän ei joutuisi. "Olisin hyvin iloinen jos he eivät rajoita liikuntaoikeuttani."

Maanantaina alkanut lakkoilu jatkui tiistaina ja erinäisiltä työmailta tiedoitettiin, että työstä pois olevien lukumäärä oli melkoisen suuri. Meijerit ja leipomot olivat lakkojen kohteena ja monet asukkaat joutuivat olemaan sen vuoksi tiistaina maidotta.

* * *   * * *

Rhodesian kriisin keskeisin hahmo, pääministeri Ian Smith. Pyrkien valkoisen vähemmistövallan ikuistuttamiseen, mr. Smith julisti yksipuolisesti Rhodesian "itsenäiseksi". **Heti tämän jälkeen Britannian hallitus ilmoitti, että mr. Smith ja hänen ministerinsä on erotettu virastaan.** Vaikka Rhodesian "itsenäisyysjulistuksen lopussa luvataan uskollisuutta Britannian kuningattarelle, Smithin hallitus erotti kuitenkin kuningattaren edustajan brittiläisen kenraalikuvernöörin virastaan. YKn Turvallisuusneuvosto on päättänyt järjestää Rhodesiaa vastaan taloudellisen painostuksen, sisältyen siihen öljykaupan kielto, Ian Smithin hallitusta vastaan.

Tukkuhintaindeksi kohosi lokakuussa

Ottawa. — Liittohallituksen tilastotoimisto ilmoitti tällä viikolla, että **tukkuhintain hintaindeksi oli kohonnut** lokakuun loppuun mennessä jälleen yhdellä pisteellä, saavuttaen saman rajan missä se oli tämän vuoden kesäkuun lopussa — 252 — indeksin perustana ollen vuosien 1935—39 taso jolloin merkittiin 100.

Indeksiluku suureni huomattavassa määrässä tämän vuoden kesäkuuhun asti, laski sitten vähäisessä määrässä, mutta kohosi nopeasti sen jälkeen.

Poliisipäällikkö joutui vankilaan

London. — Poliisipäällikkö William McConnach, Southendista, aloitti tiistaina kaksivuotisen vankilarangaistuksen kärsimisen siitä kun hän oli käyttänyt poliisirahoja juomalaskujensa maksuksi.

Neuvostoliitto räjäytti ydinaseen maan alla

Uppsala, Ruotsi. — Täkäläisestä seismologisesta instituutista ilmoitettiin viikon alussa, että Neuvostoliitto oli räjäyttänyt maanalaisesti ydinaseen aikaisin samana päivänä.

Richterin kaavan mukaan räjähdyksen voimakkuus oli 5—7.

Humalasakko hevosajosta

Richmond Hill. — Vaeltava maatyöläinen, 53-vuotias William McCullum tuomittiin täällä tiistaina $50.00 sakkoon siitä, että hän oli ajanut hevosta ollessaan väkijuomien vaikutuksen alaisena.

Britannian toryt vastustavat öljykiellon täytäntöönpanoa

Väittävät "liian kovien toimenpiteiden" vieroittavan lojaalisia voimia Britanniasta

Lontoo. — Britannian konservatiivipuolueen "varjohallitus" varoitti tiistaina Harold Wilsonin hallitusta, ettei sen pidä ryhtyä liian koviin toimenpiteisiin Rhodesian kapinallisia vastaan.

Tämä oli ensimmäinen kerta jolloin Britannian valtapuolueiden välillä ilmeni julkisuudessa erimielisyyttä Rhodesian kysymyksessä.

Torypuolueen "varjohallituksen" lausunnon takana on konservatiivien riveissä vaikuttavia voimia, jotka vastustavat talouspakotteiden käyttöä Rhodesiaa vastaan. Mainitussa lausunnossa arvostellaan nimenomaan Yhdistyneet Kansakunnat Järjestön Turvallisuusneuvoston päätöstä, missä kehoitetaan jäsenvaltoja lopettamaan talousyhteistyön Rhodesian kanssa. Britannia äänesti YK:n Turvallisuusneuvostossa tämän päätöslauselmaehdotuksen puolesta.

Torypuolueen lausunnossa väitetään, että YK:n päätöslauselman täytäntöönpano "vieroittaisi Rhodesiassa Britannialle uskollisia voimia".

Konservatiivipuolueen kansallinen johtaja Edward Heath oli "varjohallituksen" puheenjohtajana. Tätä lausuntoa pidetään samalla mr. Heathin yhtenä keinona, hänen yrittäessään pitää koossa torypuoluetta, jonka riveissä on syvälleulottuvaa erimielisyyttä Rhodesian kysymyksessä.

Pääministeri Harold Wilson puhui tiistaina nopeiden talouspakotteiden tarpeellsuudesta Rhodesiaa vastaan, mutta samalla hän jätti kuitenkin ovet auki neuvottelujen aloittamiseksi kapinallisten kanssa.

Mr. Wilson sanoi hallituksen harkitsevan öljyvientikiellon järjestämistä YK:n Turvallisuusneuvoston hyväksymän päätöslauselman puitteissa. Juuri öljykielto, mikä vaikuttaisi kaikkein nopeimmin Rhodesian hallitukseen, on torypuolueen opposition ja huolestuneisuuden kohteena.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkoiltana, että Vietnamin sodassa kaatui viikon aikana 240 yhdysvaltalaista ja haavoittui 470. Tämä edustaa Yhdysvaltain suurinta miesvoimamenetystä yhden viikon ajalta Vietnamin sodassa. Etelä-Vietnamin vapaustaistelijain sanotaan yhdysvaltalaistietojen mukaan menettäneen viikon aikana 2,262 kaatuneissa.

Toronto. — Canadan toisen satelliitin, Alouette II, avaruuteen lähettäminen siirrettiin ainakin lauantaihin asti Kaliforniassa (mistä se aiotaan matkalleen lähettää) vallitsevan huonon sään takia.

Toronto. — The Oil, Chemical and Atomic Workers Union peruutti eilen British Columbiassa saavutetun voiton perusteella Itä-Ontarioa koskevan lakon, minkä piti alkaman puolisen aikana tänään, torstaina.

Sibi, Ranska. — Kymmenen kaivosmiestä kuoli ja kaksi muuta on kateissa Carmauxin kivihiilikaivoksessa, etelä-keski-Ranskassa keskiviikkona tapahtuneen kaivosräjähdyksen johdosta. Hiilipölyn aiheuttamaksi uskottu räjähdys tapahtui noin 750 jalan syvyydessä kahden tunnin kuluttua sen jälkeen kun miehet ryhtyivät työhön.

3 vanginvartijaa surmattiin vankien mellakoidessa

Chester, Ill. — Menard valtion vankilan mellakoivat vangit surmasivat tiistai-iltana kolme vanginvartijaa ja haavoittivat ainakin kuutta muuta sekä pitivät kolmea vartijaa panttivankinaan vankilan keittiössä, tiedoitti mainitun laitoksen päävartija Max Frye.

Kuolettavan puukonhaavan saaneista vartijoista on yksi luutnantti Lewis Paul. Toinen oli luutnantti Arthur Kisro.

Mellakka syttyi illallistunnin aikana tässä Mississippi-joen varrella sijaitsevassa vankilassa, noin 70 mailia St. Lousista etelään.

Laitoksessa on 2,500 vankia, mutta he kaikki eivät osallistuneet kahakkaan.

Se ryhmä, jonka hallussa oli kolme panttivankia, lukitsi itsensä vankilan keittiöön. He vaativat saada tavata sanomalehtikirjeenvaihtajia, joille he voisivat esittää valituksiaan.

Lainvalvontaviranomaiset kutsuttiin 50 mailin säteeltä laitoksen vanginvartijain avuksi.

BONN AIKOO VÄHENTÄÄ SOTAMENOJA USA:SSA

Bonn. — Kun kansleri Ludwig Erhard vierailee joulukuun alkupuolella Washingtonissa, niin yhdeksi keskusteluaiheeksi tulee siellä kysymys Länsi-Saksan sotatarveostoksien vähentäminen Yhdysvalloissa.

Bonnin sotaministeriön tiedonantojen mukaan Länsi-Saksa on nyt sitoutunut ostamaan Yhdysvalloista $1.3 miljardin arvosta tarvikkeita asevoimilleen. Nämä ostokset pitäisi tehtämän kesäkuusta 1965 kesäkuuhun 1966. Bonnin sotatarpeiden ostojen yhtenä tarkoituksena on vähentää Länsi-Saksassa olevien Yhdysvaltain asevoimien aiheuttamia kuluja.

Länsi-Saksan kiristyvän finanssitilanteen johdosta Bonnin täytyy nyt kuitenkin harkita sotilaallisten menojen pienentämismahdollisuutta. Bonnin pyrkiessä pienentämään edessäolevaa suurta budjettivajausta, varustelumenoja olisi ensi vuoden kohdalta vähennettävä ainakin neljännesmiljoonalla dollarilla, selitetään täällä.

Länsi-Saksan teollisuuspiireistä on taas selitetty, että mikäli varustelumenoja vähennetään, se tulee pienentämään sotatarpeiden ostoa Yhdysvalloista. Erään suuren teräsyhtiön puhemiehen kerrotaan sanoneen tämän tarkoittavan, että Bonn voi vähentää sotatarvikkeiden ostoa Yhdysvalloissa $200,000 arvosta.

Toisaalta Bonnin sotaministeriön erään puhemiehen kerrottiin tiistaina sanoneen, että mitään varsinaisia päätöksiä sotatarvikkeiden oston vähentämiseksi ei ole vielä tehty. Hän myönsi kuitenkin, että budjettivaikeuksien vuoksi on joitakin sotilaallisia suunnitelmia siirrettävä tuonnemmaksi. Mutta mitä ja kuinka paljon, siitä ei ole vielä päätöstä tehty, hän selitti.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application; translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Jymysalaisuus

Jymy-yllätyksenä — mikäli "valtiosalaisuuksien" vaippaan käärityistä varusteluvehkeilyistä voidaan mitään yllätysuutisia nykyaikana enää saada — tuli Washingtonista alkuviikolla tieto, että Länsi-Saksan revanshimielisillä militaristeilla on ollut jo kuusi vuotta sormi atomipommiliipasimella yhdessä eräitten toisten NATO-maiden kanssa.

New York Timesin kertoman mukaan Yhdysvallat on viimeksikuluneen kuuden vuoden aikana varustanut salaisesti liittolaistensa, mukaanlukien Länsi-Saksan sotilaslentokoneita ydinlatauksilla. Mainitun lehden kertoman mukaan:

"Fysikaalisen ja elektroonisen yhdistelmän perusteella ydinainelatausten kontrolli on Yhdysvaltain käsissä ja liittolaiset eivät voi käyttää näitä ydinaseita ilman Yhdysvaltain erikoislupaa.

"Nykyisten varovaisuusmenetelmien puitteissa seisoo ainakin kaksi yhdysvaltalaista sotilasta vahtipalveluksessa ydinpommeilla varustettujen lentokoneiden luona ja liittolaisten lentäjät eivät voi nousta ohjaushyttiin ilman yhdysvaltalaissotilaiden lupaa."

Selittämättä jätettiin kuitenkin se, että miten kävisi, jos esimerkiksi länsisaksalaiset lentäjät ampuisivat ensiksi lentokonevahdissa olevat kaksi yhdysvaltalaissotilasta ja nousisivat sitten ydinaseilla varustetuilla lentokoneillaan vuoden 1937 rajoja valloittamaan, mistä Länsi-Saksan militaristit ja johtavat poliittiset pomot puhuvat?

PETOSTA JA VILPPIÄ

Nyt julkaistu tieto, että Länsi-Saksan, kuten eräitten muidenkin NATO-maiden sormi on ollut salaisesti kuusi vuotta ydinaseliipasimella, palauttaa mieleen eräitä hyvin mielenkiintoisia kysymyksiä.

Päällisin puolin tämä tiedonanto todistaa sen, että Neuvostoliiton edustajat ovat sittenkin olleet oikeassa puhuessaan YK:n tilaisuuksissa ja 17. vallan aseistariisuntakonferenssin istunnoissa, että aseistariisuntasuunnitelmia vaikeuttaa yhtäältä Länsi-Saksan militaristien ydinasehinku ja toisaalta Washingtonin myönteinen suhtautuminen siihen.

Toiseksi tämä tiedonanto osoittaa osaltaan kuinka laajassa mittakaavassa harjoitetaan petosta ja vilppiä ihmiskunnan harhauttamiseksi rauhan ja sodan — eli elämän ja kuoleman asioissa.

Bonnin puhemiehet, varsinkin sotaisuudestaan tunnettu Länsi-Saksan entinen puolustusministeri Strauss on protestoinut väellä ja voimalla sitä "sotilaallista diskriminointia vastaan" kun Länsi-Saksalle ei muka anneta ydinaseita. Hän, kuten eräät muutkin Bonnin puhemiehet, ovat yrittäneet sekä kiristystä että peloittelua selittämällä, että Länsi-Saksasta voi nousta joku toinen Hitlerin mallinen fyhreri, ellei Bonnin militaristeille varata ydinaseita. Kaikkien tämäntapaisten puheitten ja protestien perusteella on pidetty yllä sellaista valhekuvaa, että Länsi-Saksalla ei ole mitään mahdollisuutta ydinaseiden käyttöön.

Mutta nyt meille sanotaan kuitenkin, että Länsi-Saksan militaristeilla on jo kuusi pitkää vuotta ollut sormi atomiliipasimella.

Sen lisäksi, että Bonnin puhemiesten teeskennelty itku ja protestointi on pyrkinyt salaamaan suurelta yleisöltä todellista asiantilaa, niiden tarkoituksena on korostaa sitä, että revanshihenkiset Länsi-Saksan militaristit eivät ole suinkaan tyytyväisiä vielä nykyiseenkään tilanteeseen vaan vaativat entistä ratkaisevampaa sananvaltaa ydinaseiden mahdollisesta käytöstä. On kerran uudelleen osoitettu näiden militaristien kohdalta, että "ruokahalu kasvaa syödessä": Mitä enemmän tehdään heille myönnytyksiä, sitä sotaisemmiksi tulevat Länsi-Saksan militaristit.

Meitä tavallisia kuolevaisia yritetään lohduttaa sillä, että Länsi-Saksa ei voi käyttää näitä ydinaseita ilman Washingtonin t.s. USAn presidentin lupaa. Käytännössä on n.s. "kahden avaimen formula". Ydinaseilla varustettu lentokone on sen omistajan, tässä tapauksessa Länsi-Saksan kontrollissa ja ydinpommi sen omistajan, Yhdysvaltain kontrollissa. Toisaalta Timesin uutistiedossa myönnetään kuitenkin, että tämä ydinaseiden "kontrolli on aika-ajoittain ollut laadultaan enemmän teoreettista kuin käytännöllistä", mitä tahansa sillä tarkoitetaankin.

MIKSI NYT?

Lopuksi on syytä kysyä, miksi tämä kuusivuotinen "sotasalaisuus" paljastettiin nyt? Mihin sillä pyritään?

Onko Washingtonin tarkoitus sanoa, että koska "me teemme mitä tahdomme", maailma on nyt pantu "tapahtuneen tosiasian eteen" ja niinmuodoin on turhaa pulista ydinaseiden levittämistä vastaan?

Yksi asia näyttää tässä yhteydessä ehdottomasti varmalta ja toinen mahdolliselta:

Varmaa on se, että Times ei julkaissut tätä tietoa kuusivuotisesta "sotasalaisuudesta" sen paremmin "vahingossa" kuin "sattumaltakaan". Jos niin olisi tapahtunut, Timesin toimittajat olisivat saaneet isän kädestä "mitä kuuluu" ja kuka käskee" itse presidentti Johnsoniltakin, FBI:n Hooverista ja muista pienemmistä kihoista puhumattakaan. Varmaa siis on, että Times sai tarkoituksellisesti tehtäväkseen tämän "vuodon" julkaisemisen.

Mutta miksi? Olisikohan asia niin, että nyt aiotaan ottaa taas uusia askeleita Saksan militaristien vaatimusten tyydyttämiseksi? Mitään ei ole asiasta sanottu, mutta tämän kuusivuotisen salaisuuden paljastumisen jälkeen ei olisi mitään ihmeteltävää, vaikka muutaman vuoden kuluttua saisimme taas ihmetellä sitä, miten tämän paljastuksen aiheuttaman "savun" varjossa suoritettiin uusia siirtoja Länsi-Saksan revanshimielisten kenraalien ydinaseunelmien ja vaatimusten toteuttamiseksi.

Täydellisenä pettymyksenä tuli kaikille rauhantahtoisille canadalaisille myös Ottawasta saatu lakoninen selitys, että eihän tässä oikeastaan mitään salattavaa olekaan.

Uskoisimme kuitenkin, että enemmistö canadalaisista tulee lähitulevaisuudessa tuomitsemaan liittohallituksen siitä, jos Canadan toimesta ei sanouduta virallisesti irti Länsi Saksan militaristien aseistamisesta. Jokatapauksessa uskomme, että Canadan edustajain velvollisuus on Pariisissa lauantaina ja sunnuntaina (27 ja 28 p.) kokoontuvassa NATO-liiton puolustusministerien kokouksessa ilmaista päättävästi vastustavan kantansa ydinaseistuksen levittämistä vastaan yleensä ja erikoisesti kaikkia niitä mahdollisia suunnitelmia vastaan, joiden tarkoituksena on antaa välillisesti tai välittömästi Länsi Saksan militaristeille ydinaseita.

Ho Tshi Minh Linus Paulingille:

Yhdysvallat laajentaa hyökkäyssotaa

Hongkong. — Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Tshi Minh syyttää amerikkalaiselle Nobelin palkinnon saajalle Linus Paulingille lähettämässään kirjeessä Yhvaltoja Vietnamin sodan laajentamisesta. Presidentti syyttää amerikkalaisia myös vilpillisyydestä, kun nämä sanovat olevansa halukkaita neuvottelemaan Vietnamin sodan ratkaisusta.

17. marraskuuta päivätyssä kirjeessään presidentti Ho Tshi Minh kiittää professori Paulingia kahdeksan Nobelin palkinnon saajan vetoomuksesta.

Vetoomuksessa kehotettiin osapuolia sopimaan heti tulen lopettamisesta ja pyrkimään neuvotteluteitse Vietnamin selkkauksen ratkaisuun. PohjoisVietnamin uutistoimiston mukaan presidentti kiitti Paulingia nimenomaan tämän vetoomuksen tekstistä.

Ho Tshi Minh esittää sanomasaan edelleen, että Yhdysvallat on vaikeitten tappioitten jälkeen "lähettänyt 200,000 amerikkalaista ja satelliittimaiden sotilasta laajentamaan hyökkäyssotaa." Hän kirjoittaa pitävänsä tätä vakavana uhkana Kaakkois-Aasian kansoja ja maailmanrauhaa vastaan.

Amerikkalaisten johtajien neuvotteluja haluavien lausuntojen sanotaan kirjeessä olevan "petollista puhetta". Presidentti esittää kirjeessään jälleen kerran Pohjois-Vietnamin neljän kohdan ohjelman Vietnamin kriisin rauhanomaista ratkaisua varten. Pohjois-Vietnamin vaatimukset ovat:

1) Yhdysvallat poistaa kaikki joukkonsa Etelä-Vietnamista, purkaa tukikohtansa ja lopettaa sotatoimet Pohjois-Vietnamia vastaan.

2) Pohjois- ja Etelä-Vietnam eivät solmi sopimusta minkään sotilasliiton kanssa odottaessaan maitten rauhanomaista yhdistämistä.

3) Etelä-Vietnamin sisäiset asiat ratkaisee Etelä-Vietnamin kansa ulkopuolisten puuttumatta niihin.

4) Rauhanomainen yhdistäminen toteutetaan vieraitten valtojen puuttumatta siihen.

USA:lla JO 165,700 MIESTÄ VIETNAMISSA

Saigon. — Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisten sotilaiden luku kohosi viikon lopulla 165,700 mieheen.

Joukkoihin on siten tullut vahvennusta n. 25,000 miestä viimeksi kuluneen kuukauden aikana, sanoi muuan amerikkalaisten edustaja. Maavoimissa 101,000 miestä, merijalkaväessä 39,100, ilmavoimissa 17,150, laivastossa 8,200 ja rannikkovartiostossa 250 miestä.

ROMANIA VÄLITTÄÄ VIETNAMIN KIISTASSA,

Wien. — Romania on halukas toimimaan välittäjänä Vietnamin kommunistien ja Yhdysvaltain välillä, ilmoitti Romanian pääministerin Ion Gheorghe Maurerin seurueeseen kuuluva virkailija viime sunnuntaina Wienissä.

Yhdysvaltain senaatin demokraattisen enemmistön johtaja Mike Mansfield saapui viime lauantaina Romanian pääkaupunkiin neljän muun amerikkalaisen senaattorin seurassa kiertomatkallaan Euroopassa ja Aasiassa.

Muuan korkea-arvoinen romanialainen virkamies vahvisti Wienissä että senaattori Mansfieldin Bukarestin-vierailun tarkoituksena on ilmeisesti Vietnamin rauhanneuvottelujen mahdollisuuksien selvittäminen. Vaikka pääministeri Maurer parhaillaan onkin virallisella vierailulla Itävallassa "on Bukarestissa muita, joiden kanssa Mansfield voi keskustella", hän jatkoi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Oscar Revoniemi, Lac du Bonnet, Man., täyttää keskiviikkona, joulukuun 1 päivänä 93 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

POLITIIKASTAKIN VÄHÄN

Jospa nyt juteltaisiin vähän maamme poliittisen elämän vaiheilta.

Tuskin on koskaan aikaisemmin kahden porvaripuolueen välillä esitetty niin katkeria hyökkäyksiä toisiaan vastaan kun heitettiin viimeksipidetyissä liittovaaleissa. Mitään muuta yhteisesti hyväksyttävää ei niillä ilmeisesti ollut kuin parlamenttaarikkojen palkankorotus.

Konservatiivien puolelta se ilmeni paremminkin yhden miehen, Diefenbakerin taisteluna. Ne Pearsonin hallituksen rötökset, mistä Diefenbaker puhui, eivät tietenkään olleet uutuudella pilattuja, sillä sellaista on ennenkin tapahtunut, mutta ne "enemmistöhallitukset" ovat voineet useimmiten rötöksensä salata.

Jos kuitenkin tarkkailemme molempien vanhojen puolueiden ohjelmaa luokkakannalta, niin onpa niistä vaikeata löytää mitään eroa.

Myöskin on sanottava, että maamme työläiset eivät tunne vielä omaa yhteiskunnallista asemaansa.

Nykyinen taloudellinen nousukausi, mikä on kehittynyt liberaalien valtakaudella, johtuu suurelta osalta Neuvostoliiton ja Kiinan suurista viljaostoista sekä yhdysvaltalaisten Vietnam-sodasta, mitkä ovat vaikuttaneet myönteisesti työolosuhteisiin. Työläisten taholta onnistuttiin kuitenkin siinä määrin, että kumpikaan porvaripuolue ei saanut sitä "enemmistöä" diktatuurivaltansa lujittamiseksi. Pelkään kuitenkin, että jos Yhdysvallat jatkaa Vietnam-sotaansa, siitä tulee yhtymäkohta vanhoille puolueillemme.

Olen myös vakuuttunut siitä, että jos työväenpuolue edistyy jatkuvasti niin nämä vanhat puolueet yhdistävät voimansa, sillä he eivät helpolla hellitä valta-asemiaan. — I. S.

PRAVDA VASTAA KIINAN LEHTIEN HYÖKKÄYKSIIN

Moskova. — Kiinan kommunistisen puolueen johto kieltäytyy avoimesti yhteistoiminnasta Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja muiden marxilais-leniniläisten puolueiden kanssa taistelussa imperialisteja vastaan ja mm. taistelussa amerikkalaisen imperialismin hyökkäyksen torjumiseksi Vietnamissa, toteaa Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda.

Lehti tekee tämän johtopäätöksen Kiinan lehdissä edellisellä viikolla julkaistun laajan artikkelin johdosta, joka — Pravdan sanojen mukaan — "ylittää hyökkäyksen kovuudessa ja sävyn karkeudessa" kaikki muut Kiinan lehdistön julkaisemat samantapaiset materiaalit.

Pravda, joka kokonaisen vuoden ajan on johdonmukaisesti pidättynyt polemiikista Kiinan lehdistön kanssa, kertoo lukijoilleen Kansan Päivälehden ja Punaisen Lipun julkaisemien artikkelien pääväittämät ja toteaa vahingon, jonka hyökkäys maailman vallankumoukselliselle liikkeelle aiheuttaa. Yksityiskohtaiseen polemiikkiin esitettyjen väitteiden suhteen ei Pravda nytkään lähde.

Artikkelin ilmestyminen osoittaa kuitenkin, ettei Neuvostoliitto loputtomiin salli vääristelyjä, jotka kohdistuvat sen politiikan perussuuntausta vastaan.

Pravda toteaa, että kiinalaislehdet esittävät Neuvostoliiton taistelun rauhan puolesta revisionismiksi ja kaiken imperialismin vastaisen taistelun kieltämiseksi. Sen tukea Vietnamin kansantasavallalle nimitetään sotaliitoksi amerikkalaisen imperialismin kanssa. Neuvostoliiton kommunistinen rakennustyö esitetään neuvostokansan porvarilliseksi rappeutumiseksi. NKP:n maataloutta koskevat päätökset esitetään kapitalismin kehittämiseksi maaseudulla ja teollisuutta koskevat päätökset kapitalismin palauttamiseksi. Pravda toteaa edelleen, että Kiinan lehdet esittävät myös leniniläisten puolue-elämän normien ja valtioillisen toiminnan perusteiden palauttamisen, sosialistisen demokratian kehittämisen ja työtätekevien aloitteellisuuden lisäämisen revisionismiksi.

Samaan aikaan kun NKP ja muut marxilais-leninläiset puolueet pyrkivät kaikkien kommunististen puolueiden yhteistoimintaan kehittääkseen aktiivista taistelua yhteistä vihollista, imperialismia, vastaan ja tällä pohjalla pyrkivät kommunistisen liikkeen rivien tiivistämiseen, kiinalaiset artikkelin tekijät väittävät, että Kiinan kommunistisen puolueen ja NKP:n välillä on olemassa vain erottavia ei yhdistäviä tekijöitä.

Pravda sanoo myös, että NKP:n ja muiden puolueiden kehotuksiin voittaa erimielisyydet Kiinan lehdet vastaavat, että organisatorinen ja poliittinen välien selvittely Kiinan kommunistisen puolueen ja sen tukijain ja muiden kommunististen ja työväenpuolueiden välillä on välttämätöntä.

Pravdan arvio hyökkäyksestä kiteytyy seuraaviin sanoihin:

Koko artikkeli alusta loppuun saakka on mihinkään perustumattomien ja provokatoristen keksintöjen kyllästämä. Se on neuvostokansaan, NKP:hen ja maailman kaikkien imperialismin vastaisten edistyksellisten voimien yhteenliittämisen politiikkaan kohdistuvan vihan läpitunkema. Tällaisella esiintymisellä aiheutetaan epäilemättä suurta vahinkoa yhteiselle taistelulle imperialismia vastaan rauhan, kansojen turvallisuuden, kansallisen riippumattomuuden, demokratian ja sosialismin puolesta, sille asialle, jonka puolesta Neuvostoliiton kommunistinen puolue, sosialistinen maiden yhteisö ja kansainvälinen kommunistinen liike uhrautuvasti taistelevat.

Mitä muut sanovat

TERVEHTII VALTIOVIERAILUA

Lausumme mielihyvämme sen johdosta, että Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtaja Kosygin on ottanut vastaan kutsun vierailla Suomessa. Ne ystävälliset ja luottamukselliset suhteet Neuvostoliittoon, jotka ovat meidän maamme ulkopolitiikan perustana, ovat usein aikaisemmin saaneet ilmauksensa korkean tason vierailuina, ja on hyvä, että tämä miellyttävä perinne jatkuu edelleen. Henkilökohtainen kanssakäyminen on omiaan edistämään hyviä suhteita ja kehittämään yhteistoimintaa. Meidän maamme ulkopolitiikka, sen mukana ystävyyden ja luottamuksen ylläpitäminen ja kehittäminen naapurimaiden kanssa, on kansallisen yksimielisyyden asia, ja sen vuoksi mielellämme yhdymme tervetulotoivotuksiin, joita esitetään pääministeri Kosyginille.

— Suomen Sosialidemokraatti.

ISÄNNÄN ÄÄNI RIO DE JANEIROSSA

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk sanoi, että Yhdysvallat tulee sekaantumaan, yksin jos se on tarpeellista, läntisen pallonpuoliskon puolustamiseksi kommunismilta . . .

Hän piti puheensa pian sen jälkeen kun Chile esitti syytöksen, että Yhdysvallat käyttää 20:nen jäsenmaan Amerikan Valtojen Järjestöä (OAS:ia) oman turvallisuutensa lujittamiseksi toisten jäsenvaltojen kustannuksella. — Uutistieto marrask. 22 pnä.

L-SAKSA VALMISTELEE A-POMMITUOTANTOA

Berliini. — DDR:n atomitutkimuslaitoksen varajohtaja prof. Klaus Fuchs pitää edelleen kiinni käsityksestään, että Länsi-Saksa valmistelee oman atomiaseen tuotantoa ja että se pystyy vuonna 1968 valmistamaan vähintään kuusi pommia. Prof. Fuchs sanoi korostavansa kaikella vakavuudella tätä mielipidettään.

Hän kiisti viime lauantaina antamassaan lausunnossa englantilaisen Nucleat Engineerin päätoimittajan Vernon Houghin väitteen että Länsi-Saksan pyrkimykset atomitutkimuksessa olivat yksinomaan rauhanomaiset.

Prof Fuchs huomauttaa aluksi, että Vernon Hugh on selityksen velkaa siitä, miksi hän vielä tämän vuoden maaliskuussa kirjoitti Karlsruheen suunnitellun ydinpolttoaineen regeneroimislaitoksen perustuvan vanhentuneelle menetelmälle ja olevan taloudellisesti erittäin heikosti perusteltavissa. Marraskuussa Hough taas valittaa Karlsruhen laitoksen tehtävän olevan täysin selitettävissä Länsi-Saksan rauhanomaisen ydinohjelman osana.

Julichin laitoksista Hough väittää artikkelissaan, että siellä Länsi-Saksa kehittää yksinomaan uutta menetelmää uraanin rikastuttamiseksi. Fuchs sanoo, ettei ole kysymys mistään uudesta menetelmästä. Samaa asiaa on tutkittu jo kauan Neuvostoliitossa, USA:ssa, Englannissa ja jopa Hitlerin Saksassa. Mutta jo kauan sitten on ilmennyt, että tämä prosessi uraanin rikastamiseksi on epätaloudellinen. Toteamuksen on tehnyt muuten myös USA:n atomienergiakomissio.

Jos Julichissa rikastetaan nyt uraania kaasusentrifugien avulla, kuten Hough väittää, niin on täysin mieletöntä pitää sitä ankarasti vartioituna sotilassalaisuutena. Asian tiukka salassapito osoittaa, että laitetta ei käytetä uraanin rikastamiseen, vaan että ne ovat plutoniumia varten, sanoo Klaus Fuchs.

Fuchs jatkaa: "Hough kirjoittaa, että Julichin laitteet ovat niin pieniä, ettei niitä voi lainkaan käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin ja että ne palvelevat vain rauhanomaista päämäärää. Hän luottaa tässä lukijoittensa tietämättömyyteen. Atomipommin valmistamiseen tarvitaan kuusi kiloa plutoniumia. Atomivoimalaitosta varten joka on länsisaksalaisn Obrigheimin atomivoimalan kokoinen tarvitaan 35,7 tonnia rikastettua uraania ja lisäksi käyttöä varten joka vuosi 10 tonnia. Nämä luvut osoittavat, että Houghin argumentti todistaa aivan päinvastaista. Juuri sotilaallisia tarkoituksia varten on tämäntyyppinen suhteellisen pieni kompakti laitos riittävä. Ja siinä on tämän kehityksen vaarallisuus."

Annie Buller, Canadan työväenliikkeen yksi tunnetuin naisjohtaja, viettää joulukuun 9 päivänä 70-vuotispäiväänsä. Hän on osallistunut yli 50 vuotta työväenliikkeen aktiiviseen toimintaan rauhan, edistyksen ja sosiaalismin puolesta. Tämän merkkipäivän kunniaksi on järjestetty Torontossa syntymäpäiväjuhla, mikä pidetään joulukuun 19 pnä Winchevsky Centressa, 585 Cranbrooke Ave., alkaen kello 7.30 illalla. Syntymäpäiväjuhla-tiketteja on saatavana etukäteen ukrainalaiselta Labor Temple-haalilta, 300 Bathurst St. ja Book World-kirjakaupasta, 72 Gerrard St. (puhelin 364-0088).

PÄIVÄN PAKINA

SATU INDONESIAN PUNAISISTA

Oletteko panneet merkille miten suurta ilon ja tyydytyksen aihetta ovat täkäläiset valtalehdet sekä TV ja radiokuuluttajat saaneet siitä, kun Indonesiassa on armeijan johdolla poltettu kommunistien toimipaikkoja, hävitetty tuuskan nuuskaksi kommunistien virastoja ja koteja sekä pahoinpidelty ja mielivaltaisesti vangittu tuhansittain kommunisteja.

Siinä ei ole tietenkään mitään kummaa, että "suu puhuu sydämen kyllyydestä".

Mutta missä on suurporvarisetien ja -tätien "väkivallan vastustaminen" ja paljon mainostettu "laillisuusperiaate"?

Meillehän on kerrottu, että ainoastaan kommunistit ja vissit muut työväenpiirit ovat muka väkivallan kannalla. Vaikka kommunistit sanovat pyrkivänsä rauhanomaista, parlamenttaarista tietä sosialismiin, esimerkiksi täällä Canadassa, niin valtalehdet väittävät kuitenkin, että väkivaltaan ja pakkokeinoihin voivat kommunistiruojat sittenkin turvautua.

Mutta kun Indonesian äärioikeisto on vajonnut korviaan myöten väkivallan ja laittomien pakkokeinojen tielle, niin siitä kerrotaan sydän ilosta pomppoillen sanoin ja kuvin, miten demokratian "ystävät" siellä nyt jylläävät.

Tämä on asian yksi omituinen puoli.

Toinen erikoispiirre on siinä, että kommunistit, joilla oli kaikki edistymisen mahdollisuudet laillisuuden puitteissa, järjestivät muka hallitusvastaisen kapinayrityksen. Ja vaikka Indonesian hyvin järjestyneessä kommunistisessa puolueessa on 3,000,000 jäsentä ja monin verroin enemmän kannattajia, heidän "kapinayrityksensä" oli kuitenkin — niin meidän pitäisi uskoa — ikäänkuin lastentarhalaisten leikkiä verrattuna siihen, mitä sellaiselta valtapuolueelta olisi voitu odottaa.

Kaiken lisäksi kommunistit ovat julkisesti selittäneet, että heidän puolueensa ei osallistunut millään tavoin kaappausyritykseen, että tapahtuman yhteydessä käytettiin vastoin asianomaisten lupaa, ainoastaan joidenkin kommunistien nimiä, mistä teosta puolue ei voi olla mitenkään vastuussa. Kaiken kukkuraksi on maan itsenäisyystaistelussa kunnostautunut presidentti Sukarno antanut moneen kertaan ymmärtää, että hän ei usko kommunistien osallistuneen kaappausyritykseen ja siltä pohjalta vedonnut maan kansallisen yhtenäisyyden puolesta sekä erikoisesti kenraaliensa väkivallantöiden lopettamisen puolesta.

Mutta tämän mantereen tiedonantovälineiden valtaosa "tietää kuitenkin paremmin" Indonesian asiat ja puhuu kuin yhdestä suusta sekä 'kommunistien" vallankaappaushankkeesta että niistä ilosanomista, kun nyt poltetaan ja tuhotaan, ei vain kommunistien toimipaikkoja, vaan myös heidän vaatimattomia yksityiskotejaankin.

Tunnettu canadalainen rauhanmies, tri James Endicott antaa äskettäisessä uutiskirjeessään hieman lisävaloa siitä, miksi Indonesian uutiset ovat sellaisia, mitä ne nykyään ovat.

Hän pitää "lähempänä totuutta" Indonesian tapauksista sitä, että CIA (Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestö) ja Indonesian armeijan korkeimmat kenraalit aikoivat siellä suorittaa Brasilian mallisen vallankaappauksen.

On todennäköistä, sanoo tri Endicott, että armeija ei saanut lentovoimien päällystöä vallankaappaushankkeen taakse ja siitä johtui, että armeijalla oli aluksi epäonnea. On todennäköistä, että Sukarno haki turvaa ilmavoimien eräältä tukiasemalta ja välttyi siten joutumasta välittömästi armeijan vangiksi.

Osoitettuaan, miten armeijan johto oli pitemmän aikaa suunnitellut vallankaappausta, tri Endicott sanoo:

Sukarnon henkivartijajoukkojen päällikkö, eversti Untung sai vihiä vallankaappaussuunnitelmasta ja varoitti Sukarnoa siitä. Mutta Sukarno oli silloin sairaana, eikä ryhtynyt vastatoimenpiteisiin. Se oli eversti Untung, joka iski kenraaleja vastaan ennenkuin he saivat järjestetyksi "vallankumousneuvostonsa" otaksuen, että kaikki vasemmistovoimat tukivat häntä välittömästi. He eivät kuitenkaan häntä tukeneet ja toimenpiteellään Untung antoi armeijan johdolle tekosyyn kommunistien syyttämiseksi.

National Guardian-nimisen viikkolehden tunnettu kirjeenvaihtaja Wilfrid Burchett sanoi äskettäisessä mainitun lehden johtavassa artikkelissa, että Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestö (CIA) vei salavehkeilyssä koko ajan aktiivista osaa levittämällä väärennettyjä asiakirjoja, painattamalla väärennettyjä mainoksia ja sanomalehtiäkin (kuten väärennettyjä lehtisiä painettiin Sikojen lahdelta Kuubaan tehdyn hyökkäyksen aikana) jne.

Muistaessamme mitä tapahtui Brasiliassa, Guatemalassa, Algeriassa ja Irakissa, silloin nähdään miten vastavallankumoukset nykyaikana järjestetään ja toteutetaan.

Todettuaan, että Indonesian poliittinen tilanne ennen vallankaappausyritystä aiheutti pettymystä, nurinaa ja katkeroitumista vain äärioikeistoon lukeutuvalle armeijan johdolle, tri Endicott sanoo uutiskirjeessään lopuksi:

"Sotilasvallankaappauksen alkuvaiheessa eivät kommunistit iskeneet takaisin, vaan kumarsivat myrskyn edessä toivoen, että Sukarno saa vallan kontrolliinsa. Hän voikin vielä päästä tilanteen kontrolliin, mutta tällä kertaa näyttää, että Indonesia on asteittain luisumassa sisällissotaa kohti. Toisaalta on muistettava, että kaikki Indonesian uutiset ovat armeijan johdon tiukan sensuurin alaisia ja että varsinaiset uutiset ovat kenraalien kirjoittamiakin.

Sen pituinen se. — Känsäkoura.

"Jääkiekkoilta Canadassa". Kamera on tässä ikuistuttanut Toronto Maple Leafs ja Montreal Canadiens joukkueiden välisen ottelun erään kriitillisen tilanteen. CBCn television välityksellä saadaan jälleen lauantai-iltaisin seurata näitä ammattijääkiekkoilijain otteluita vuoroin Torontosta (missä on kuuluttajana Bill Hewitt) ja Montrealista (missä on kuuluttajana Ranny Gallivan). Frank Selke Jr. toimii väliajoilla haastattelujen järjestäjänä.

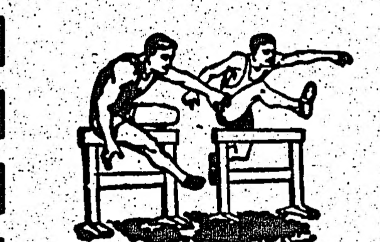

Urheilua

Eurooppa –USA ensi vuonna heti EM-kisojen jälkeen?

Kööpenhamina. — Kansainvälisen yleisurheiluliiton Euroopan komitean kokouksessa päätettiin ehdottaa yleisurheilun suurottelu USA—Eurooppa pidettäväksi Montrealissa, Canadassa 9. ja 10. lokakuuta 1967. Tämän päätöksen jälkeen esitettiin, että järjestettäisiin myös vastavuoroisuusottelu Euroopassa, ja pienen tuumailun jälkeen päädyttiin esittämään tämä ottelu järjestettäväksi jo vuonna 1966 eli ennen ensimmäistä virallista kohtaamista. Jälkimmäinen otteluista käytäisiin kolme päivää yleisurheilun EM-kisojen jälkeen jossakin länsisaksalaisessa kaupungissa. Mainitut EMkisat järjestetään ensi kesänä Budapestissa.

Dortmundissa (Länsi-Saksa) järjestetään 26. ja 27. maaliskuuta suuret kansainväliset sisäratakilpailut, joihin osallistuu pääosa Euroopan parhaista yleisurheilijoista, mutta virallisia sisärata-EM-kilpailuja ei järjestetä erikseen. Edelleen päätettiin, että 24. ja 25 syyskuuta järjestetään Lwowissa nuorten epäviralliset EM-kisojen tulosrajat, joiden mukaan kukin maa voi esittää korkeintaan kaksi lisäedutajaansa kuhunkin lajiin. Kaikilla on oikeus lähettää yksi kilpailija, vaikkei nyt päätettyä tulosrajaa olisikaan tavoitettu, mutta lisäedustajia ilmoitettaessa on heidän saavutettava määrätyn tulosrajan tavoittava tulos.

—•—

NL nyrkkeili 7—0 Japanissa

Tokio. — Neuvostoliiton nyrkkeilijät voittivat kaikki seitsemän Fukuissa käytyä ottelua. Parasta nyrkkeilyä nähtiin 28-vuotiaan Rooman kisojen kultamitalimiehen Oleg Grigorjevin ja 19-vuotiaan japanilaisen Elji Moriokan välisessä ottelussa. Euroopanmestari Viktor Agejevin ja Seijiti Saton ottelu (kevyt välisarja) keskeytettiin kolmannessa erässä neuvostoliittolaisen osoittauduttua ylivoimaiseksi.

NL:n joukkueen ensikertalainen Pjotr Tshedinovski (höyhensarja) löi vastustajansa Kazumi Sasakuran muutaman kerran lattiaan ja voitti ottelun melko ylivoimaisesti. Boris Kurotshkin ja Vladimir Pivovarov sekä NL:n mestarit Boris Nikanovor ja Jevgeni Frolov voittivat vastustajansa pistein.

—•—

Ni Tshih tshin ponkaisi jo 225

Hongkong. — Kiinalainen korkeushyppääjä Ni Tshih-tshin paransi jälleen sentillä omissa nimissään olevaa maansa korkeushyppyennätystä ja saavutti maailman toiseksi parhaan tuloksen kautta aikojen ylittäessä 225 senttiä korkeudella olleen riman. Tätä korkeammalta on päässyt vain ME:n 228 tehnyt Valeri Brumel (N-liitto).

—•—

MM-kisoihin 19 maata

Belgrad. — Yhdeksäntoista maata on jo ilmoittautunut maaliskuun 3. ja 13. päivän välisenä aikana pelattavaan jääkiekkoilun MM- ja EM-kilpailuun Jugoslaviassa. Ottelut pelataan Ljubljanassa, Zgebissa ja Jesenicessä.

Suomi pelaa Asarjassa yhdessä Neuvostoliiton, Canadan, Tshekkoslovakian, Itä-Saksan, Puolan, Ruotsin ja USA:n kanssa.

Japanin Ohuchi nosti kaksi komeata ME:tä

Tokio. — Japanilainen keskisarjassa nostava painonnostaja Masahi Ohuchi saavutti sunnuntaina Osakassa järjestetyissä kilpailuissa kaksi uutta ME-tulosta. Hän nosti sarjassa 75 kg yhteistulokseksi ME-luvun 452,5 kg, ja lisäksi hänen tempaustuloksensa 141,5 on uusi ME.

Ohuchi paransi hänen omissa nimissään ja myös Neuvostoliiton Viktor Kurentsovin yhteisomistuksessa ollutta yhteistuloksen ME:tä 2.5 kilolla. Ennätystulos koostui seuraavista tuloksista: punnerrus 142,5 kg — tempaus 140 kg — työntö 170 kg.

Tempauksen ME-tulos 141.5 kg tuli tavanmukaisella ylimääräisellä ennätysyrityksellä, ja se ylittää puolella kilolla NeuvostoliitonV. Beljajevin entisen ME:n.

—•—

Tanska kaatoi Ruotsin 6—4

Kööpenhamina. — Tanska voitti Ruotsin 6—4 Kööpenhaminassa perjantai-iltana pidetyssä nyrkkeilymaaottelussa.

Suurin yllätys sattui kevyessä keskisarjassa, jossa Tanskan Chr. Larsen voitti pisteillä Lars Risbergin, vaikka olikin yhteen aikaan jo tyrmäyksen partaalla.

—•—

Ojakangas ja Selenius palkittiin parhaina

Kajaani. — Kajaanin kuohulla oli sunnuntaina kansalliset nyrkkeilykilpailut jotka olivat keränneet Kainuun kansanpirtille salin täydeltä yleisöä. Kilpailujen parhaana palkittiin Oulun P. Salenius ja teknisimpänäKulutalahden J. Ojakangas.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
182 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Kuuluja Sampo-sähkökiukaita
Uusia malli- ja kokeilukiukaita nyt saatavana erittäin edullisesti.
(Yksinoikeus Canadassa)
SAKARI KUJANSUU
47 Marjory Ave. Toronto, Ont.
466-0709

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista keskiviikkoon klo 8—6, torstaisin klo 8—7, perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—5.

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Kesäajan aukioloajat: maanantaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—6 ip.
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Vieläkin siitä Maple Leaf Gardensissa pidetystä suuresta vaalikokouksesta, missä oli 12,000 osanottajaa. **Vaikka Uuden demokraattisen puolueen vaalivoitto ei ehkä ollutkaan niin suuri, kuin olisimme toivoneet, niin tämä kokous ja siihen osallistuneet innokkaat nuoret, antoivat esimakua siitä, mitä tuleman pitää. Siellä oli paljon hyvää luettavaa, hyviä puhujia ja ennenkaikkea innokasta nuorisoa mikä lupaa tulevaisuuden kannalta hyvää. Monista hyvistä puhujista oli sittenkin parhain NDPn kansallinen johtaja Tommy Douglas.**

Olin myös kuulemassa professori Ian McTaggart Cowanin luentoa Toronton yliopistolla, Convention haalilla. Hän puhui ja valaisi selostustaan kuvilla siitä, miten nykyään saastutetaan ilmaa, maita, metsiä ja vesistöjä. Hän myös osoitti, miten voitaisiin ja pitäisi tämä saastutus ja turmeleminen estää.

* * *

No niin, meillä oli se "rummage sale" ja hyvin se myyjäistilaisuus onnistuikin. Myyjäisten onnistumisen yhtenä auttajana oli varmaan se, että tilaisuutta oli mainostettu hyvin haalin ulkopuolellakin ja myös työväenlehdissä, Vapaudessa, Liekissä, Tribunessa jne. Aikaisemmin ei ole niin hyvää mainostyötä tehty kuin nyt.

* * *

Sunnuntaina, marraskuun 28 pnä, kello 4 ip. esittävät Yrityksen näyttelijät tunnetun huvinäytelmän "Rykmentin murheen kryyni". Silloin saadaan taas nähdä vanhain tekijäin sekä uusien tulokkaiden näyttelijäsuorituksia.

* * *

Finlandia kuoron konsertti on sunnuntaina, joulukuun 5 pnä klo 4 ip. Samalla juhlitaan Suomen itsenäisyyspäivää ja Sibeliuksen 100-vuotispäivää.

* * *

Joulukuun 12 päivänä on Toimen naisten joulumyyjäiset. Siellä tarjoillaan myös hyvää kahvia, piirakoita ja muita herkkupaloja.

* * *

Lauri Luoma kuoli Beamsvillessa marraskuun 6 päivänä syöpätaudin murtamana. Hän oli 69-vuotias.

* * *

Yritykseltä kauniit kiitokset päivällislahjoittajille, ahkerille työntekijöille ja ruokavieraille hyvästä kannatuksesta.

* * *

Sakari Kujansuun lahjoittaman saunakiukaan onnelliseksi omistajaksi pääsi Lennart Hjorth, Willowdalesta.

* * *

Saimme myös nähdä jännän filmin Canadan telinevoimistelijain mestaruuskilpailuista. Toinen mielenkiintoinen filmi oli viime kesän hyvin onnistuneista suurjuhlista Sudburysta. Jos Iskun Puistoon Port Arthuriin tulee yhtä paljon yleisöä — ja merkit osoittavat että sinne tulee enemmän — silloin on arthurilaisilla edessä paljon kirvesmiehentöitä!

* * *

Joulukuun 5 pnä esitettävästä Finlandia kuoron konserttiohjelmasta mainittakoon erikoisesti seuraavat ohjelmanumerot: soittoyhtyeen esitykset; tervehdyssanat, W. Jokela; Finlandia-kuoron esityksiä; pianosoolo; Humber Valley-poikien numero; Finlandia kuoron esityksiä väliajan jälkeen; soololaulua, Sylvia Sundwall säestää Eila Laine; sekstetin iskelmälauluja; Sylvia ja soittoyhtye. Finlandia kuoroa johtaa Ty Lemberg. Konsertissa on siis mainio ohjelma. Tulkaa kaikin ja muistakaa tuoda lapset mukana.

* * *

Uuden vuoden kabarettilippuja voi saada soittamalla puhelimella HO5-0162. Liput on lunastettava joulukuun 20 päivään mennessä. Aattoillan iloittelu alkaa kello 7.30 ja päättyy kello 1 yöllä. — N.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Port Arthurin osaston 601vuotisjuhlassa viime sunnuntaina oli monipuolinen ohjelma ja haalin täyteinen juhlayleisö. Ympäristön paikkakunnilta oli vain harvoja, sillä sankan lumisateen tulo aamupäivällä peloitti kulkuteille lähtijöitä.

Kaiku-kuoron johdolla lauletun "O'Canadan" jälkeen tervehti juhlakomitean puolesta A. T. Hill juhlayleisöä ja erikoisesti esiraivaajia sekä suomen- että englanninkielellä. Samassa yhteydessä kunnioitettiin joukostamme poistuneiden esiraivaajien muistoa minuutin hiljaisuudella.

Kunnioittaessamme esiraivaajia järjestöjen rakentamisessa palautimme mieliimme toimikuntien, johtokuntien, näytelmäseurojen, lauluryhmien ja kuorojen, valistustyöntekijäin ja -komiteain, lainakirjastojen rakentajain ja -hoitajain, soittokuntien ja orkesterien jäsenet, joiden kanssa olemme juhlineet kummankin kaupungin tilaisuuksissa", korosti hän.

Täällä kasvaneiden nuorempien siirtolaisten ja täällä syntyneiden veljien ja siskojen mukana kasvoivat voimistelijat, painijat ja muut urheilijamme. Siitä voimme antaa kunnioituksen vapaaehtoiselle toiminnalle, jossa jokainen osanottaja on nauttien uhrannut päiviä ja iltoja, suorittanut tehtävää, mikä on samalla pitänyt heitä pois turhuuden ja paheiden tieltä.

Kaiku-kuoro esitti neljä laulua: Syyslaulu, Käki, Juhlalaulu ja CSJn marssin. Tyyne Sillman kertoi juhlarunossaan 60 vuotisen taipaleen muistelmista. Järjestön useassa osastossa kasvanut mrs. Elma Anttila esitti kaksi soololaulua Armas Laakson säestyksellä.

Tervehdyksiä oli saapunut kirjeellisesti pormestari Saul Laskinilta joka lausui onnittelun ja pahoitellen liikematkan vuoksi poissaoloaan ja esitti tähän juhlan viralliseksi kaupungin edustajaksi valtuusmies Väinö Laakson, joka esitti tervehdykset ja onnittelut suomen ja englanninkielellä. Ontarion lainlaatijakunnan Fort Williamin alueen NDPn jäsen Ted Freeman lausui vaikuttavan tervehdyksen ja toivoen osastolle kasvua ja menestystä, mutta Port Arthurin vaalipiirin edustaja G. Wardrope myöhästyi, saapuen pahoitellen 5 minuuttia juhlan päättymisen jälkeen.

Veljesjärjestöjen tervehdyksiä esittivät Port Arthurin ja Fort Williamin AUUCn edustajat ja viimemainittujen mukana AUUCn nuorten tanssiryhmät esittivät nautinnollisen kansantanssiohjelman. Kirjeellisen tervehdyksen lähetti Slovak Home Assn Fort Williamista. Sähkeitä saapui juhlalle CSJn toimeenpanevalta komitealta, korostaen onnittelun ohella meidän 60-v. juhlain historiallisen merkityksen arvoa maamme lähestyvien 100-vuotisjuhlien järjestämiselle. Yhteisen onnittelusähkeen Vancouverista olivat lähettäneet E. Wilen, Urho ja Antti Tynjälä, Reino ja Elli Saari, Arthur ja Effie Siven ja Arvi Seppänen sekä viimeisenä saapui Vapaus Publishing Co. Ltd. sydämellinen onnittelu. Kaikki nämä lisättiin niihin 132 liiketervehdyksiin ja järjestöjen onnitteluihin, mitä oli jo etukäteen julkaista 60-vuotisjuhlanumerossamme Vapaudessa.

Rahallisia lahjoituksia tekivät: Port Arthurin ACCU $10.00, Slovak Home Assn $5.00, Frank Hakala $10.00, Tyyne Sillman $10.00, Hilda Erkkilä $10.00, Geo. Saivo $5.00. Tilaisuudessa lahjoitti myös Kaikukuoro $100.00 osaston kassaan, kauniilla selostuksella siitä, kuinka he haluavat korvata ylläpitoa haalissa, jossa nauttivat kaikista käyttöoikeuksista toiminnassaan. Järjestön Aikamme naiset-kerhon $100.00 tilitys kertasi saman kiitollisen selostuksen. Juhlakomitean ja osaston puolesta Hill lausui yhteisen kiitoksen jokaiselle erikseen ja kaikille yhteisesti.

Kahviväliajan jälkeen esitteli Hill v.- ja u.-seura Iskun puheenjohtajan Alf Widgrenin, jolle siirsi ohjelman esittelyn, ollen ensimmäisenä Iskun voimistelunäytteet, yleisön nauttiessa Iskun nuorten ja lasten ohjelmasta. Armas Kivisen sahan soitto osoitti harjoitettua taiteellisuutta. Kvartettin tilalle saatiin sixtettin — Alf Saari, V. Kentala, mrs. E. Nahkala, Anni Kauhanen, Ida Ahlgren ja Sara Tuomi — tykättyjä lauluja.

Ohjelman viimeisenä kohokohtana oli Echo-orkesterin kahden kappaleen esitys, mikä juhlallisesti lopetti tämän 60-vuotisen juhlasankarin syntymäpäivätilaisuuden. Niin siirtyi osasto jatkamaan seuraavaa vuosikymmentä moninaisella toiminnalla sekä talvella että kesällä tähtäimessä ollen Canadan suomalaisten suurjuhlain järjestäminen, mikä on samalla alkusoittona Canadan 100-vuotisjuhliin osallistumiselle seuraavana vuonna.

* * *

Edelläkerrottu 60-vuotisjuhlaohjelma Kaiku-kuoron osalta oli vain "alkusoittoa" siitä mitä kuoro valmistaa joulukuun 12 päivälle tämän syksyn juhlakonserttiinsa. Ohjelma tulee olemaan monipuolinen itsestään kuoron osalle ja kerrotaan tulevan myös vierasesityksiä. Lähemmin myöhemmin. — ATH.

— Nyt me leikimme hauskaa leikkiä! Minä sammutan lampun — ja sitten sinun on arvattava, kuka antaa sinulle suukon...

Kaiku-kuoron juhla 10 pnä

Port Arthur. — Kaiku-kuoromme on harjoitellut ahkerasti. Harjoitukset pidetään nykyisin perjantai-iltaisin. Kuorolaiset ovat myös osallistuneet kiitettävällä ahkeruudella harjoituksiin. Lisää laulajia kuitenkin halutaan kuoroon sillä onhan ensi kesän suurjuhlamme täällä Port Arthurissa. Ottakaapa laulun ystävät ja harrastajat oikein kunnia-asiaksi tulla mukaan. Nyt on vielä aikaa yhtyä. Siis tervetuloa.

CSJ:n Port Arthurin osaston 60-vuotisjuhlaa avusti kuoromme esittämällä juhlan alussa O'Canadan ja sen jälkeen seuraavat laulut: Syyslaulu, Käki, Juhlalaulu ja CSJ:n marssi. Samassa tilaisuudessa antoi kuoro osastolle $100 "syntymäpäivälahjaksi" toivottaen osastolle edelleen hyvää menestystä.

Kuoron ohjelma- ja tanssi-ilta on joulukuun 10 päivänä. Silloin on haalilla hyvää ohjelmaa, ja jos aikaa riittää ja on tanssihaluisia, silloin saamme tanssiakin "oman" orkesterimme tahdissa. Tämä tilaisuus on järjestetty joulun takia siksi aikaisin, etteivät joulukiireet tule juhlan tielle. Joulun aikana tahtookin olla kaikenlaisia tilaisuuksia liian paljon.

Pidetäänpä siis mielessä, että joulukuun 10 päivänä, siis perjantai-iltana, mennään 316 Bay St. haalille viettämään hupaisa ilta. — K.

Antti Viita kuoli 20 pnä

Eby,S wastika. — Paikkakunnalla hyvin tunnettu kansalaisemme ja Vapauden pitkäaikainen tilaaja, Antti Viita kuoli marraskuun 20 päivänä, 1965. — H.

Ihanimmat

MUISTOJEN KUKAT

GUNVALD ESPELANDIN

MUISTOLLE

Kuoli joulukuun 1 pnä 1960.

Olit puoliso totuudenmukainen ja kallis minulle.

Vaimosi HELEN.

Aikamme naisten tanssit ovat joulukuun 3 pnä

Port Arthur. — Aikamme naisten tanssit, jotka piti olla joulukuun 4 pnä, siirrettiin joulukuun 3:nneksi syystä, että Sibeliuksen juhlaa vietetään neljäntenä päivänä joulukuuta. Koska se on erikoistilaisuus, niin tietenkin jokainen haluaa mennä tätä Sibelius-juhlaa seuraamaan.

Kuulin, että miss Dora Alanen, Chicagosta tulee tähän tilaisuuteen säestämään. Vielä esiintyy sinfonia orkesteri jne joten varmaan me jokainen haluamme mennä tähän arvokkaaseen tilaisuuteen.

Siis naisten tanssit jotka oli päätetty pitää neljäntenä joulukuuta, vietetään perjantaina joulukuun kolmantena päivänä.

Lippuja tansseihin on saatavana kaikilta Aikamme naisilta ja varat mitä tansseista tulee, auttavat taas kuten aina ennenkin käydessämme tervehtimässä sanatoriumin sairaita ja viemässä heille joululahjoja. Aikamme naiset ovat joka vuosi ottaneet tämän tehtäväkseen ja sanatoriumissa olevat potilaat, lääkärit ja hoitajat ovat olleet erittäin kiitollisia siitä, että olemme aina muistaneet siellä olevia sairaita rahalahjalla ja lisäksi muillakin antimilla kuten tupakalla, hedelmillä ja makeisilla.

Siis ottakaa huomioon, jotka olette ostaneet lippuja tähän tanssiin, että ne pidetään perjantaina, joulukuun 3 pnä, eikä neljäntenä kuten lippuihin on merkitty.

Terveisin, Aikamme naiset.

Vatikaani äänesti kommunismista

Rooma. — Vatikaanin kirkolliskokouksessa on nyt suoritettu äänestys kirkon uuden ohjelmajulistuksen ateismia koskevasta kohdasta. Äänestys osoitti, että kokouksen osanottajien valtava enemmistö vastustaa kommunismin mainitsemista tässä yhteydessä ja pitää siis virheellisenä kommunismin mainitsemista. Asiasta äänestettäessä 1672 edustajaa hylkäsi kommunismin tuomitsemisen, 18 vaatii tämän asian ottamista edelleen kiroamista ja 453 pidättäytyi äänestyksestä.

Poliittista murhapolttajaa haetaan

Berliini. — Länsi-Berliinin senaatti on huolestunut viime aikoina kaupungissa tapahtuneista murhapolttoyrityksistä, joiden motiivit ovat selvästi olleet poliittisia, ilmoitti senaatin edustaja viime viikolla eräässä lehdistötilaisuudessa Länsi-Berliinissä. Länsi-Berliinin poliisi on saanut määräyksen tutkia erityisen intensiivisesti tihutöitä, joiden tekijän oletetaan olevan saman kaikissa neljässä tapauksessa. Tihutyön tekijän tai tekijöiden paljastumiseen johtavista tiedoista on luvattu 5,000 D-markan palkkio.

Viimeinen polttoyritys sattui viikko sitten viime lauantaina. Sen kohteena oli länsiberliiniläisen lehden Tagesspiegelin pääartikkelitoimittaja tri Karl Silexin talo Hansa korttelissa. Myöhään liikkeellä olleet ohikulkijat hälyttivät asukkaat hereille ja kutsuivat palokunnan ennen kuin pahempaa ehti tapahtua. Tohtori Silex oli joitakin päiviä aikaisemmin asettunut artikkelissaan kannattamaan Saksan evankeelisen kirkon muistiota Oder—Neisse-linjasta ja Länsi-Saksan idänpolitiikasta.

Syyskuun 16 pnä yritettiin polttaa kirjailija Günther Grassin talo. Grass oli hieman aikaisemmin vaalikiertueellaan sanonut, että Oder—Neisse-linja pitäisi tunnustaa lopulliseksi rajaksi Puolan kanssa. Samoihin aikoihin kohdisti myös liittokansleri Ludwig Erhard haukkumatulvan niitä Länsi-Saksan intellektuelleja vastaan, jotka arvostelivat hallitusta. Muut polttoyritykset tapahtuivat huhtikuussa ja kesäkuussa. Niissäkin oli kysymys henkilöistä, jotka olivat arvostelleet liittotasavallan idänpolitiikkaa.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Arvokassisältöinen julkaisu

Joulu 1965

ilmestynyt kansalaistemme luettavaksi

48 sivua — Hinta $1.00

Kaunis talviaiheinen kansikuva sekä monipuolinen kuvitus lisäävät "Joulu"-julkaisun arvokkuutta.

"Joulu 1965" tarjoaa mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille kansalaisillemme. Sen sisältö käsittää kaikkiaan 31 kertomusta, runoa, novellia ja muistelmaa.

Joulun sisältö on seuraava:

"Rauha maassa ja . . ."
Joulukellot
Säkeitä kesäjuhlaan
Rahuskan rakkauden kiihotin
Kaksi miestä
Saunavillitys Australiassa
Ei ollut rauhallinen
Tämä ihana maailma
Jumalainen Greta Garbo
Kuolevat kukat
Juhani-isännän testamentti
Syksyn synkkyys Jouluna
Suomalaiset Floridaa rakentamassa
Muistoja joululomasta
Joulu Mainen metsäkämpällä
Joulun tarina
Ohuthuuliset
Eräs joulumuistelma
Toivioretki
Kuinka turvallinen on auto?
Mäkituvan Aapon jouluostokset
Miksi ei OAS:aan
Viattomat syylliset
Keittiön porras
Ilo irti — sodastakin
Laillistetun rotusorron maa
Italialainen villapaita
Kovia sanoja seksistä
"Iisisti" vain
Kairanlaulu

Kuten ylläolevasta sisältöluettelosta huomaatte, on JOULUSSA mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille. **Hankkikaa "Joulu 1965" itsellenne ja lähettäkää joululahjana ystävällenne täällä Canadassa ja Suomessa. Joulu lähetetään $1.00 hinnasta kaikkiin maihin.**

Tätä mielenkiintoista joulujulkaisua on saatavana muutaman päivän kuluttua paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
100 Elm St. West P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street Port Arthur, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alerts-Visan bingotilaisuus on Finnish haalilla torstaina, marraskuun 25 pnä, kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna kekiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

"Miehen kylkiluu"-näytelmän harjoitukset Finnish haalilla perjantaina kello 7.30 illalla.

Tilatkaa Vapaus!

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

TALO VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN 6 HUONEEN talo vuokrattavana, 3 kpl. kylpyhuone, täysi kellari, autotalli ja sauna. Sijaitsee Worthington Rd., Beaver Lake, Ont. Kysykää: R. L. Gougeon Real Estate, puhelin 675-5571. (23—25—27)

APARTMENT VUOKRATTAVANA

PUHDAS, LÄMMITETTY 3:n HUONEEN apartment 3 kpl. kylpyhuoneen kanssa vuokrattavana Locerbyn osassa kaupunkia. Kysykää: Puhelin 675-6056. (25—27)

KIIREHTIKÄÄ
LÄNNEN NAUDANLIHAA puoliskoina....... 35¢ pauna
Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Sairashuoltokomitea pyytää osoitteita

Voidakseen osaltaan hieman ilahduttaa sairaaloissa ja muissa "yleisissä laitoksissa" olevia Sudburyn seudun kansalaisiamme joulunpyhien aikana, CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea pyytää asianomaisten henkilöiden sukulaisia, tuttavia ja naapureita antamaan tai lähettämään tällaisten henkilöiden osoitteet komitean jäsenille.

Lähettäkää siis sairaaloissa tai muissa yleisissä paikoissa jouluna olevien täkäläisten kansalaisten osoitteet niin pian kuin mahdollista CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean jollekin jäsenelle. Kaikki jäsenet ottavat kiitollisuudella tälläiset tiedoitukset vastaan. Kirjeellisesti ne voidaan lähettää osoitteella CSJ:n sairashuoltokomitea, Box 69, Sudbury, Ont. tai mrs. Impi Tommilalle 426 Mabel Ave., Sudbury tai soittamalla puh. 673-6409.

Olkaa ystävällisiä ja lähettäkää kaikkien sairaaloissa olevien täkäläisten kansalaistemme osoitteet sairashuoltokomitealle ja lähettäkää ne niin pian kuin suinkin voitte, sanovat komitean jäsenet.

50-vuotisjuhlaa vietetään 12 pnä Beaver Lakella

Viime viikon torstaina oli kirjoitus ja tiedotus, että täällä Beaver Lakella vietetään joulukuun 5 pnä CSJ:n paikallisen osaston perustamisen 50-vuotisjuhlaa. Nyt on kuitenkin tullut järjestelyn tielle sellaisia esteitä, että juhlaa vietetään vasta joulukuun 12 pnä, jonka pyydämme suuren yleisön huomioivan muutoksena.

Saapukaa suurella joukolla tähän meidän historialliseen juhlaamme. "Palaamme asiaan myöhemmin yksityiskohtaisemmin mitä meillä silloin tulee olemaan ohjelmassa. — N.

— Voi hyvä tohtori, voisitteko te auttaa minua, minä olen menettänyt muistini ihan täydellisesti. Kaikki asiat unohtuvat, työstäkään ei tule enää mitään.
— Vai niin. Kuinka kauan se on teitä vaivannut?
— Ai mikä?

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

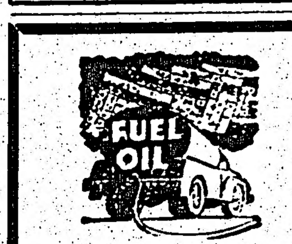

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
HALLIDAY TALOJA, KESÄASUNTOJA JA AUTOVAJOJA
Suosittuja Kyanize maaleja halvalla
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

"Hemmotelkaa häntä jouluturkiksella"

Käyttäkää käytännöllistä "Lay-Away" suunnitelmaamme
AINOASTAAN PARHAAT TURKIKSET ANSAITSEVAT LAFRANCEN NIMIMERKIN!
A. LAFRANCE & SONS LTD.
Tehdasturkkurit v. 1908 lähtien
8 DURHAM ST. N. PUH. 675-5645 SUDBURY
171 MAIN ST. W. NORTH BAY
132 QUEEN ST. E. SAULT STE. MARIE
(18—25—2—9)

August Ojanperä kuoli eilen

Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme, August E. Ojanperä Whitefishista, kuoli St. Josephs-sairaalassa Sudburyssa keskiviikkona, marraskuun 24 pnä. Hän oli kuollessaan 77 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Gustava (os. Kyllönen) Whitefishissa; kaksi poikaa Emil ja William Ojanperä Whitefishissa; kolme tytärtä mrs. Alfred (Saima) Karlson Detroitissa, mrs. George (Ann) Johnson Pontiacissa, Mich. ja mrs. Michael (Ellen) Leondoski Beaver Lakella; 5 lastenlasta; 6 lastenlastenlasta ja veli Niilo Ojanperä Whitefishissa sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri Sudburyn seudulla.

Seinäjoella, Vaasan läänissä lokakuun 27 pnä 1888 syntynyt August Ojanperä tuli siirtolaisena Yhdysvaltoihin vuonna 1902, missä hän avioitui Gustava Kyllösen kanssa ja he saapuivat Canadaan vuonna 1912. Hän asui Whitefishissa 45 vuotta.

August Ojanperä tunnettiin farmarina ja työväen kulttuuritoiminnan lämpimänä ystävänä. Hän oli CSJ:n Whitefishin osaston jäsen sekä lehtiemme Vapauden ja Liekin lukija ja tukija. Ennen farmariksi ryhtymistä hän työskenteli kaivostöissä. Farmitöistä luovuttuaan Ojanperä toimi oppaana ja tunnettiin ahkerana "sunnuntaimetsästäjänä" ja "-kalastajana".

Ojanperä saatetaan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Whitefishin hautausmaalle lauantaina klo 1.30 ip.

Mrs. Mäki kuoli tiistaina

Sudburysta Laina Katharine Annala Mäki, kuoli Sudbury Memorial sairaalassa tiistai-iltana, marraskuun 23 pnä. Hän oli 72 vuotias. Suremaan jäi lähinnä Karl Lietola ja mrs. Freeman Campbell (Elmi) perheineen sekä muut sukulaiset ja tuttavat. Hautajaisten järjestelyistä ei ole vielä tietoa.

Luoma haudattiin keskiviikkona

Reino Luoma, Sudburysta, kuoli lauantaina, marraskuun 20 päivänä Sudbury sairaalassa. Hän oli 62 vuoden ikäinen.

Luoma haudattiin Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona marraskuun 24 pnä kello 2 ip.

Väinö Järvelä haudataan tänään

Kotonaan Wahnapitaen lähettyvillä viime maanantaina kuollut Väinö Järvinen haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tänään torstaina, kello 1 ip. Järvinen oli kuollessaan 62-vuotias.

75 ehdokasta nimitettiin eilen

Keskiviikkoiltana nimitettiin joulukuussa pidettäviin Sudburyn kunnallisvaaleihin kaikkiaan 75 ehdokasta. Mahdollista on, että kaikki ehdokkaiksi nimitetyt henkilöt eivät ehdokkuuttaan vahvista, sillä esimerkiksi pormestariehdokkaaksi nimitettiin myös 2 nykyistä kontrolleria, joiden uskotaan jäävän edelleen kontrollerichdokkaiksi. Ehdotuksen saaneiden tulee vahvistaa ehdokkuutensa kaupungintalolla kello yhdeksään mennessä perjantai-iltana.

Pormestarin ehdokkaita nimitettiin eilen illalla 5, kontrolleriehdokkaita 9, ja valtuusmiesehdokkaita 20. Lisäksi nimitettiin koululautakuntien sekä hydrohallinnon ehdokkaat jne.

Suursillan kestävyyskoe

Raskaat hyökkäysvaunut vyöryivät Leningradin suurimman sillan ylitse. Hyökkäysvaunuille oli annettu tehtäväksi kokeilla kilometrin pituisen sillan lujuutta, jonka ylitse alkaa säännöllinen liikenne Leningradin keskustan ja Nevan rannan erään uudisasutusalueen välillä. Uuden rautabetonirakennelman mekanismit kykenivät levittämään sillan avattavan jännevälin 25-metriset siivet parissa kolmessa minuutissa, jolloin sen lävitse pääsevät purjehtimaan merelle Volvan—Baltian vesitietä tulevat suurtonniset alukset.

Erikoistarjous
"Valitut Palat"
alennetulla hinnalla — ainoastaan $2.97 vuosikerta, uudet tilaukset tai uudistukset.
Tilauksia vastaanottaa:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
B.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Mine-Millillä oli suuria kokouksia

Toistatuhatta innokasta osanottajaa osallistui viikonvaihteen aikana Mine Mill union Sudburyn ja Chelmsfordin haaleille järjestämiin kokouksiin, missä tunnettu montreallilainen tekstiilityöläisten johtaja Madeleine Parent sanoi, että "työläisinä meidän tulee seisoa demokraattisten oikeuksiemme puolesta . . . sillä meillä on tehtävänä suurtyö — paremman Canadan rakentaminen."

Näissä suurissa ja innostavissa kokouksissa oli myös muita vieraita puhujia, esim. Mine Millin Trailin B. C. osaston presidentti Bob Kiever, joka tunnetaan sekä katolilaisena että konservatiivina. Mainitussa osastossa on 4,500 jäsentä.

Mr. Kiever sanoi, että häntä on pyydetty työväenliikkeen edustajaksi Notre Dame yliopiston hallintoon. Mine Millin sihteerinä toimiva henkilö on Trailissa sairaalahallinnon jäsenenä. Innokkain mielin tervehdittiin tiedonantoa, että Sudburyssa Mine Millin suhdannetyön tekijänä hetken aikaa toiminut Bud DeVito on nyt pormestariehdokkaana Traillissa.

Mine Millin kansainvälinen presidentti Al Skinner tiedoitti kokousväelle union viimeaikaisista saavutuksista Yhdysvalloissa. "Kuten näette, minä olen täällä Sudburyssa", hän sanoi. "Lopettakoon se täällä levitetyt huhut, että minä olen vankilassa."

Mr. Skinner mainitsi AFL-CIOn kahdeksan suurta unioa, jotka ovat antaneet Yhdysvalloissa tukensa ja apunsa "Mine Millin oikeustaistelulle työväenliikkeen halvaannuttamiseen pyrkiviä toimenpiteitä vastaan. Näihin unioihin kuuluu autotyöläisten unio sekä kirjaltajain, lihanleikkaajain ja farmarien uniot.

Mine Millin kansallinen presidentti Ken Smith sanoi että "Sudburyn kampanjan perustana on vain yksi kysymys: "palkankorotusten ja työläisten yhtenäisyyden tarve."

Lauantai-iltaisissa tansseissa olivat Mine Millin haalit täpötäynnä iloista tanssiväkeä.

Burks Fallsin kuulumisia

Burks Falls, Ont. — Tervehdys täältä Burks Fallsilta. Elämä täällä menee eteenpäin kuten muuallakin maailmassa, joskaan ei nyt yhtä hyvin kuin useissa liikekeskuksissa.

Ihmiset ovat täällä joskus vieneet elämäänsä eteenpäin maanviljelyksen turvin ja siinä sivussa tehneet metsätöitä. Mutta niistä molemmista on vain muistot enää jälellä. Metsätöistä on muistuttamassa puolilahonneet "kovanpuun" kannot ja maanviljelyksestä aukeamat, jotka nyt kasvavat villiä vesaikkoa tai on istutettu kasvamaan niitä "joulu-mäntyjä" ja "-kuusia".

Nämä joulukuuset ovatkin tämän paikkakunnan ylpeytenä. Vaikka omistajat ovat toisilla paikkakunnilla, jää kuusista kuitenkin aina muutama dollari omallekin paikkakunnalle koska oman paikkakunnan työvoimalla nuo mänty- ja kuusimetsät pidetään kunnossa. Nyt on parhaillaan käynnissä "riihen puinti" — joulukuusia ja -mäntyjä kaadetaan ja kuormataan suuriin kuormaautoihin vietäväksi maailman markkinoille.

Osa asukkaista koettaa vieläkin viedä elämäänsä eteenpäin metsätöiden avulla, mutta kovalle sekin varmasti ottaa vallankin isoperheisille, sillä nuo metsäjäännökset ovat kovin huonoja. Ei niistä leipä helpolla tule.

Sitten on vanhuksia ja sairaita jotka elävät sen kovin pienen vanhuudeneläkkeen varassa.

Palkat ovat enimmältä osalta melko alhaisia. Esimerkiksi rakennustyöläisten palkat ovat siinä $2.00 paikkeilla parhaille miehille ja joidenkin sanotaan saavan vain $1.25 tunnilta.

Mutta kun mitään uniotoimintaa ei ole niin sen parempaa ei voida toivoakaan. Pimeys määrää myös päivän pituuden: pimeässä lähdetään aamulla töihin ja pimeässä tullaan illalla takaisin.

ILMAT VAIHTELEVIA

Joku sana myös ilmoista. Ne ovat olleet kovin oikulliset jo pitkän aikaa. Ensin oli kevät kuivaa ja kesä kylmä. Syksy on taas ollut aivan liian sateinen. Lopuksi saimme kovin aikaisen talven sillä nyt on maassa noin 3 tuumaa lunta, mutta toivossa ollaan, että se vielä sulaa pois — ainakin ennen juhannusta.

KUOLONUHREJA

Kuolema on harventanut myös tämän paikkakunnan asukkaiden riveja. Nyt viimeksi kuoli Vänni Nieminen. Hän eli yksinäistä "vanhanpojan" elämää; oli hiljainen ja rauhallinen luonteeltaan. Hänen elämänsä katkaisi sydänhalvaus. Nieminen oli syntynyt Kurussa, Suomessa ja tullut Canadaan ensimmäisen kerran v. 1923. Ammatiltaan hän oli räätäli. Sukulaisia ei häneltä tähän maahan jäänyt mutta Suomessa pitäisi hänellä oleman 2 siskoa ja velivainajan lapset. Hautaus toimitettiin Dempster'sin hautaustoimistosta, Sprucedalen Yhdistyneestä kirkosta "Union Cemetery" hautausmaahan, Sprucedalessa. Hautaussaattueessa oli Sprucedalen, Burks Fallsin ja Huntsvillen sekä lähiympäristön suomalaisia. Keveät mullat haudallesi, Vänni.

Vuodenvaihteen terveisin, Olga.

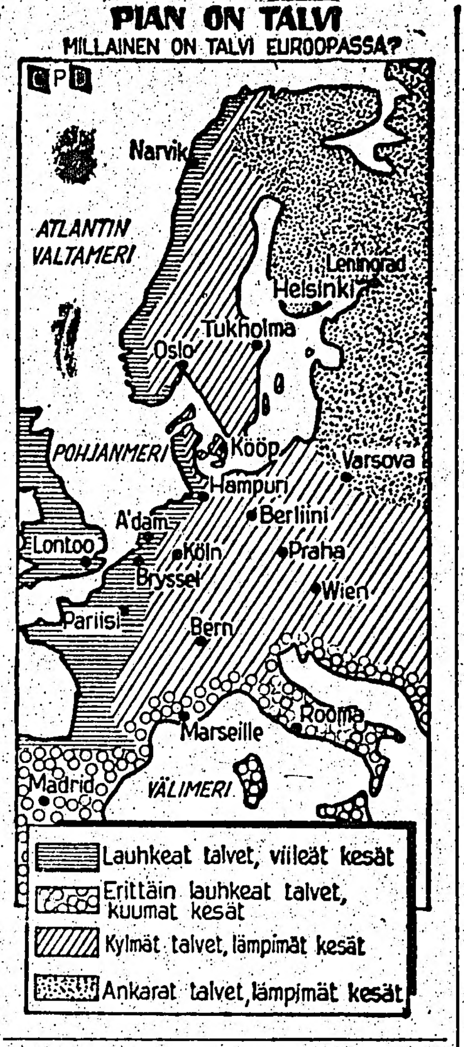

Vuosisadan kylmin marraskuu Suomessa

Helsinki. (KU) — Huippulukemia marraskuun pakkasiksi mitattiin jälleen lauantain vastaisena yönä koko maassa. Kylmimmät paikat olivat Muonio ja Utsjoki, jotka veivät Sallalta edellisen ennätyksen yhdellä kymmenesosa-asteella. Uusin ennätys on —28 astetta. Tilastojen kertomana todettiin Ilmatieteellisellä lisäksi, että mm. Helsingissä edelliset tämän ajankohdan huippulukemat ovat viime vuosisadalta. Nyt mitattiin Malmilla —19 astetta. Viimeksi oli sama määrä vuonna 1885 ja vuonna 1890 mitattiin —21 astetta.

Tampereella on 1900-luvulla vain kerran marraskuussa ollut kylmempi kuin nyt. Se sattui vuonna 1942 ja silloin oli pakkasta —22 astetta. Nyt oli —21 astetta. Vaasakin pääsee samaan ennätysluokkaan. Vuonna 1925 oli pakkasta —22 astetta ja nyt mitattiin —24 astetta. Tätä vastaavaa pakkasta ei ole ollut sitten vuonna 1889 aloitettujen mittausten.

Leyland dieseleitä tehdään Puolassa

Englantilaisia Leyland diesel-moottoreita tullaan lähiaikoina valmistamaan myös Puolassa. Leyland-yhtymän ja puolalaisen valtiollisen Motor-import nimisen yhtiön välillä on hiljattain tehty sopimus ja puolalaiset maksavat valmistusoikeudesta kertamaksun. Tämän lisäksi puolalaiset ovat sitoutuneet tuottamaan valmiita moottorin osia, joiden lukumäärä kuitenkin vähenee sitä mukaa kun puolalaiset saavat oman valmistuksensa käyntiin. Leyland toimittaa niinikään valmistukseen tarvittavat koneet ja työkalut.

Tähän mennessä on Leyland moottoreita valmistettu lisenssillä Hollannissa, Jugoslaviassa, Espanjassa, Intiassa, Belgiassa ja Etelä-Afrikassa.

KUOLLUT

Laina Lietola Mäki

206 Albinson St., Sudbury, kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa tiistaina, marraskuun 23 pnä 1965, ollen 73 ikävuodellaan.

Edesmenneen Herman Mäen vaimo (kuoli 1952). Lähinnä suremaan jäi tyttärensä mrs. Freeman Campbell (Elmi) ja poikansa Karl Lietola Sudburyssa, veljensä Onni Annala Sudburyssa ja Emile Suomessa sekä siskonsa Liisa Suomessa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, lauantaina klo 2.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT

AUGUST E. OJANPERÄ

kuoli St. Joseph sairaalassa, Sudburyssa, keskiviikkona, marraskuun 24 pnä 1965, ollen 78 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi rakas vaimonsa Gustava (o.s. Kyllönen), Whitefishissa, kaksi poikaa Emile ja William, Whitefishissa, kolme tytärtä mrs. Alfred Karlson (Saime) Detroitissa, mrs. George Johnson (Ann), Pontiac, Michigan, mrs. Michael Leondoski (Ellen) Beaver Lakella, veljensä Niilo Ojanperä Whitefishissa sekä viisi lastenlasta ja kuusi lastenlastenlasta.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina klo 1.30 ip. Whitefishin hautausmaahan. Kukkien sijasta voi tehdä lahjoituksia Ontario Heart Foundationille, jos haluatte.

Yritys Prepares for Grand Jubilee

As we well know, next year is Yritys' 60th Anniversary — sixty years since our Club was founded. Big plans are being made to properly honour this momentous year — but much help is needed to carry out these plans.

* * *

However, before we get carried away with next year's celebrations, let's just quickly run over what is slated for NOW. The play's the thing right now. The Yritys play "Rykmentin Murheen Kryyni" is in its last stages of rehearsal — curtain rises at 4.00 sharp on Sunday, November 28th. I haven't had the pleasure of watching a rehearsal — but I've seen the cast. What a crew! Rehearsal was going full swing last Sunday after the films — and they have been rehearsing regularly, but we wanted to save the viewing for next Sunday. This is, from what I hear, a tremendously funny play, and with the excellent cast that Unto has — some very new faces to our stage I might add — well, come and see for yourself. Sunday at 4:00.

* * *

At the Yritys meeting on the 14th many important points were discussed, one of which was trophies. At the present time, Yritys has two trophies which have been won by two of our members and will be presented I understand at the Vuosi Juhla. Before I go into this (I'll keep you in suspense for a bit) I would like to talk a bit about 4 trophies which were awarded during the latter part of the summer. The Paananen family a name we are all familiar with I am sure) very kindly donated 4 trophies which were called the Roy Paananen Trophies and which were awarded to the 4 children who came up with the highest total points in our Pikku-Suurjuhla track meet. The age groups were 15 and under, 12 and under, 10 and under and 8 and under, and the very deserving recipients of these trophies were:

15 and under class: Kayo Kinos, — Jehu (a very welcome visitor to our meet) 12 and under: Karen Price, Yritys; 10 and under class Steven Palmer, Toronto; 8 and under class — Eric Kivimäki, Yritys; Congratulations athletes — to those who won, and also for all those who took part not only in this meet but in all the others held during the summer. And a very large thank you to the Paananen's — late, but sincere.

To get back to the two trophies mentioned previously — these are trophies donated in the spring by Mr. Albert Jalonen, who by the way has donated several other trophies to Yritys in the past, and the decision as to the rules governing these trophies was left up to the club. It was decided to award one trophy to the athlete over 17 who collected the most points throughout the entire summer with the stipulation that he or she attend each meet; and the others for athletes under 17 with the above qualification. The winners were: Susan Penttinen (under 17) and Henry Kataja (over 17) — so much congratulations to both of you. Again a word of thanks to all the athletes who came out during the summer — the attendance and participation has been tremendous. Thank you certainly to Mr. Jalonen for his donatoins as well as for this continued interest in the club throughout the years.

* * *

Before we go any further, let's think a bit about next year and what it means to all of us. Sixty years ago a group of people interested in athletics and gymnastics decided to start a sports club to further and develop these interests. A lot can happen in sixty years and it has. Think of the number of people who have come and gone during these sixty years — some to their final resting place — some have moved away — and many others have reached their time in life when it's time to take life a little easy. Many many others have just drifted away for one reason or another — and of course a great many are still actively interested and participating in all activities at the Hall. A sixtieth Anniversary is a momentous occasion — and one that I am sure everyone who has been even remotely connected with the club will want to share in. One of the first of many plans is to have some pictures taken to commemorate the occasion. This is a call to all members — past present and future — to come out and smile for the birdie. I understand that a tentative date has been set for Sunday, January 2nd, but I will let you know for sure in my next article. In the meantime, the best method of communication is still word of mouth. If you know of someone, and I'm sure we all know many, who have been out of touch for awhile — let them know of our plans. Perhaps their membership has elapsed — let's make this a real membership drive. A word to any member of the executive and this will be taken care of in short order. The responsibility is with all of us to make this a real bang-up year.

* * *

Well, I seem to run into the same snag whenever we get together — too much to say, and not enough time or space. I'll save some for the next time. Just a wee run through: Sunday, Nov. 28th — Yritys "Rykmentin Murheen Kryyni" (a smash); Sunday, December 5th at 4:00 the Finlindia Choir is holding a concert — partly to commemorate Finland's Independence Day and partly in memory of Jean Sibelius (this will surely be a fine concert); Sunday, December 12th, Toimen Naiset hold their annual Christmas Bazaar and nothing more need be said of that as their previous success speaks for itself except that donations for the bazaar will be gratefully accepted (they can be left at the Hall). Last but not least the children's Christmas Party on the 19th — more about that very soon. Enough for now, see you at the Hall. — Elsie J.

Portugali myy

Johannesburg. — Johannesburgilainen sanomalehti Sunday Express ilmoittaa sunnuntaina Ian Smithin johtaman Rhodesian hallituksn sopineen öljykaupoista Portugalin kanssa Englannin uhkaamien taloudellisten pakotteiden varalta.

Öljy toimitetaan Rhodesiaan Angolasta Mosambikin ja Etelä-Afrikan kautta. Portugali, joka katsoo markkinoiden nyt olevan taatut, on myöntänyt 30 milj. randia Angolan öljykenttiä varten seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Parhaat onnittelumme
OSCAR REVONIEMELLE
(Lac du Bonnet, Man.)
hänen täyttäessään 93 vuotta joulukuun 1 pnä 1965.
IDA, EMMI JA HANNES
Sudbury ja Kelly Lake Ont.

KABAREE TANSSIT
SUOMIRANNALLA
Long Lakella
LAUANTAINA, MARRASK. 27 PNÄ
alkaen klo 8 illalla
Iskelmälaulaja
PAULA KRISTIINA
laulaa
Soittaa
VILLGRENIN YHTYE
Tervetuloa!

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
helmi-, maalis-, huhti- ja toukokuun numerot
Irtonumeron hinta 55c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.